

การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัด
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

กรรณิการ์ ศิริรัตน์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดน่าน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

RISK MANAGEMENT OF NAN PRIVATE KINDERGARTENS SCHOOL UNDER NAN
PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2020

Copyright 2020 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดน่าน

ของ กรรณิการ์ ศิริรัตน์

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	กรรณิการ์ ศิริรัตน์, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลันติ บุรณะชาติ
คำสำคัญ	การบริหารความเสี่ยง, โรงเรียนอนุบาลเอกชน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ ครู ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสุ่มเลือกมาจากประชากรบุคลากรและกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 :607-610)และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่าง 205 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีคิดของลิเคิร์ท มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance : ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างใช้วิธีทดสอบความแตกต่าง รายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้(Scheffe') ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร เมื่อพิจารณาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: RISK MANAGEMENT OF NAN PRIVATE KINDERGARTENS SCHOOL UNDER NAN PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

Author: Kannika Sirirat, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Assistant Professor Dr. Santi Buranachart

Keyword Risk management, Kindergarten

ABSTRACT

The aims of this research were: 1) to study the risk management levels of private kindergarten schools in Nan province under Nan Provincial Educational Office 2) to compare the risk management of private kindergarten schools in Nan province under Nan Provincial Educational Office classified by schools size and teachers' working experience. The sample groups were directors, managers, and teachers, academic year 2562 in private kindergarten schools in Nan province under Nan Provincial Educational Office. The 259 samples were sampled from teacher population by using determining sample of Krejcie and Morgan (1970:607-610) and simple random sampling with drawing lots using the school size for classifying sampling. The data collecting instrument was questionnaire according to Likert Ration 5 Scales and the reliability was 0.97. The data was analyzed for percentage, mean, standard deviation. The statistical hypothesis testing was One – Way Analysis of Variance: ANOVA. And least significant difference method of Scheffe was used when found the difference. The findings of the study were as follows: 1. The risk management of private kindergarten schools in Nan province under Nan Provincial Educational Office in overall was rated at the high level 2. The comparing result of the risk management of private kindergarten schools in Nan province under Nan Provincial Educational Office classified in all by the schools size, statistical significance difference was .05. 3. The comparing result of the risk management of private kindergarten schools in Nan province under Nan Provincial Educational Office classified in all by the teachers' working experience, statistical significance difference was .05

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน” สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งจนวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีรายชื่อดังนี้ 1. นางลักษณาภรณ์ ทาริกุลผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปัวอินเตอร์คิดส์ 2. นางสมหญิง ดวงตา ผู้อำนวยการโรงเรียนอิมมานูเอลเชียงใหม่ 3. นางกัลยา ทองสันท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสุภาพวิทยา ให้ความ อนุเคราะห์ในการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือเครื่องที่ใช้ในการศึกษา ขอขอบพระคุณ บุคลากรโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้จัดการ และครู ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็น อย่างดี ขอขอบพระคุณ คุณแม่วันดี ศิริรัตน์และผู้ที่เกี่ยวข้องที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ตลอดมาจนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ประโยชน์และคุณค่าอัน พึงมีมาจากวิจัยฉบับนี้ ขอโน้มเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์ และผู้มี พระคุณทุกท่าน

กรรณิการ์ ศิริรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การศึกษาเอกชนและนโยบายการบริหารการศึกษาเอกชน.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยง	23
ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43

การวิเคราะห์ข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัด น่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน.....	47
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและ ประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร.....	53
บทที่ 5 บทสรุป.....	57
สรุปผลการวิจัย	57
อภิปรายผลการวิจัย	59
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	69
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	70
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	74
ภาคผนวก ง ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	81
ภาคผนวก จ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ค่าความเชื่อมั่น).....	84
ประวัติผู้วิจัย	89

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตาราง 2 แสดงสรุปแนวความคิดวิธีการจัดการความเสี่ยง.....	30
ตาราง 3 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง.....	45
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละขนาดของโรงเรียน.....	46
ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร.....	46
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 4 ด้าน.....	47
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดน่าน ด้านกลยุทธ์.....	47
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการดำเนินการ.....	49
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการเงิน.....	50
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ.....	52
ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 4 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	53
ตาราง 13 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ของการบริหารความเสี่ยง ในด้านการเงิน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	54

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของ
บุคลากร 55

ตาราง 15 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') ของการ
บริหารความเสี่ยง ในด้านการดำเนินการจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร
.....56

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
ภาพ 2 แสดงตัวอย่างการศึกษาพันธกรรมตามทฤษฎีความน่าจะเป็น.....	24
ภาพ 3 แสดงขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง.....	26
ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หลายด้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย และเทคโนโลยี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็จะก่อให้เกิดทั้งโอกาส ขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงเกิดขึ้นด้วยเช่นกัน ในการดำเนินชีวิตของคนเราจะต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน หรือความเสี่ยงมากมาย โอกาสที่จะดำเนินงานผิดพลาดเสียหายไม่ประสบผลสำเร็จตามแผนงานหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็จะส่งผลกระทบต่อให้เกิดความเสียหายหรือความล้มเหลวต่อองค์กรได้ ธร สุนทรายุทธ (2550) กล่าวไว้ว่า ความเสี่ยงคือ อัตราความไม่แน่นอนการบริหารจัดการที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้นจะต้องมีความเสี่ยงที่แน่นอน (Certainty Risk) เกิดขึ้นสำหรับผู้บริหารอยู่เสมอ และจะต้องป้องกันหรือกำจัดความเสี่ยงนั้นออกไปให้ได้ ซึ่งเกิดจาก 1) ความผิดพลาด บกพร่อง อันเกิดจากการปฏิบัติของมนุษย์ 2) ความผิดพลาด บกพร่องอันเกิดจากการปฏิบัติของเครื่องจักร 3) ความสามารถของมนุษย์ที่มีขีดจำกัด และ 4) การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน เนื่องจากเกิดการผันแปรเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวได้อีกความเสี่ยงหนึ่ง ที่มีลักษณะเกิดความไม่แน่นอน (Uncertainty Risk) เป็นความเสี่ยงที่ไม่อาจหยั่งรู้ได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด เช่น ภัยธรรมชาติที่รุนแรง แผ่นดินไหว อุทกภัย โคนถล่ม หรือ สึนามิ ยากที่จะหยั่งรู้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใดอีก ความเสี่ยงที่ไม่แน่นอนอาจเกิดขึ้นจากน้ำมือมนุษย์ เช่น การทุจริตสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงประเภทใดผู้บริหารย่อมตระหนักถึงความสำคัญ ต้องหาทางป้องกัน และหาทางควบคุมความเสี่ยงเหล่านั้นการบริหารความเสี่ยงขององค์กรทุกประเภท ทั้งในส่วนบุคคลและเอกชนทุกองค์กรจะตั้งวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจน เช่น เพื่อคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างผลกำไร เพื่อให้การบริการประชาชนเป็นต้น ไม่ว่าจะกำหนดวัตถุประสงค์ไว้เช่นไรก็ตาม การบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ จะต้องประสบกับความเสี่ยง (Risk) อยู่เสมอซึ่งอาจปรากฏในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น นโยบายการเงิน ทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี การเมือง ความเสี่ยงเป็นภาวะคุกคาม ปัญหา อุปสรรคหรือความสูญเสียโอกาสซึ่งจะทำให้องค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือก่อให้เกิดความเสียหายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติงาน การดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ประเด็นสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับความเสี่ยง คือความไม่แน่นอน (Uncertainty) ของผลลัพธ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 11)

The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) เป็นหน่วยงานที่ได้เผยแพร่วิธีการและกรอบแนวคิดของการควบคุมภายในขององค์กร (Internal Control Framework) อย่างเป็นทางการเมื่อช่วงต้นทศวรรษของ ปี ค.ศ. 1990 จนกระทั่งเป็นที่รู้จักและมีความนิยมอย่างแพร่หลาย หลังจากที่วิธีการและดำเนินการควบคุมภายใน (Internal Control) ในการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นเรื่องที่ทุกคนมีความเห็นอย่างตรงกันว่า การจัดการความเสี่ยงเป็นเรื่องที่จำเป็น และเราต้องมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงที่ดี แต่การจัดการความเสี่ยงนั้นก็ประสบกับปัญหาเดียวกับการเริ่มทำการควบคุมภายในในช่วงแรก ๆ เพราะการจัดการความเสี่ยงนั้นยังไม่สามารถที่จะกำหนดค่านิยามได้อย่างชัดเจน องค์กรของการประกันภัย ก็มีการกำหนดค่านิยามของการจัดการความเสี่ยงไว้แบบหนึ่ง แต่ องค์กรที่ให้บริการสินเชื่อก็กำหนดค่านิยามและวิธีการของการจัดการความเสี่ยงไว้อีกแบบหนึ่งอย่างแตกต่างกัน จนทำให้หน่วยงานหลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่แสวงหาผลกำไร หรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรต่างก็พยายามที่จะกำหนด ค่านิยามและความหมายของการจัดการความเสี่ยง ตลอดจนจนพยายามคิดถึงโครงสร้างของการจัดการกับความเสี่ยงต่าง ๆ เหล่านี้ หลังจากการพยายามหาข้อสรุปถึงค่านิยาม ความหมาย วิธีการในการจัดการความเสี่ยงและ การจัดทำโครงสร้างในการบริหารความเสี่ยงมานาน COSO จึงพยายามที่จะกำหนด และกำหนดค่านิยามและรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดการกับความเสี่ยง โดยได้กำหนดออกมาเป็น COSO ERM (COSO Enterprise Risk Management) ซึ่ง COSO ได้กำหนดโครงสร้างและความหมายในการจัดการกับความเสี่ยง และนำเสนอต่อสาธารณะในปลายปี ค.ศ. 2004 โดยให้บริษัทในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ หรือบริษัท SMEs สามารถนำเอาแนวทางในการบริหารจัดการกับความเสี่ยงไปใช้ได้ COSO Internal Control Framework เป็นกระบวนการ ที่ออกแบบให้กรรมการบริหารผู้บริหาร บุคลากรต่าง ๆ ของหน่วยงานต้องมีความรับผิดชอบและพยายามที่จะให้หน่วยงานประสบความสำเร็จ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. ให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2. มีการรายงานทางการเงินที่น่าเชื่อถือ และ 3. การปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ COSO Internal Control Framework จะมีลักษณะที่เชื่อมโยงต่อ COSO Enterprise Risk management ดังนั้นการเข้าใจใน COSO Internal Control Framework จึงเป็นการช่วยให้เข้าใจใน COSO ERM มากขึ้น (กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ, 2554, หน้า 1- 3) การที่องค์กรต่าง ๆ นำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้จะช่วยเป็นหลักประกันในการดำเนินการต่าง ๆ ว่าจะมีการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ อย่างไร เนื่องจากการบริหารความเสี่ยง เป็นทิศทางการทำนายอนาคตอย่างมีเหตุผลมีหลักการและหาวิถีทางลดหรือป้องกันความเสียหายอันที่ก่อกวน ในการทำงานแต่ละขั้นตอนไว้ล่วงหน้า หรือเหตุการณ์

ต่าง ๆ ที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น ๆ ที่ไม่มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้เพราะการที่ได้มีการตระเตรียมการและตั้งมือรับเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเต็มที่ไว้ล่วงหน้า ในขณะที่องค์กรอื่นไม่มีการนำแนวคิดของกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ เมื่อเกิดเหตุการณ์วิกฤตขึ้นองค์กรเหล่านั้นจะประสบกับปัญหาและความเสียหายที่ตามมาโดยยากที่จะแก้ไข ดังนั้นการที่นำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาช่วยในการบริหารงานจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และเป็นการป้องกันโอกาสที่จะเกิดความสูญเสีย (ชร สุนทรายุทธ, 2550, หน้า 18) การบริหารความเสี่ยงไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับทางการศึกษาแต่เป็นกิจกรรม ซึ่งมีการดำเนินงานอยู่แล้วหลายเรื่อง เช่น ความปลอดภัยของครูและนักเรียน การควบคุมภาวะโภชนาการการควบคุมอัคคีภัย การรักษาความปลอดภัยระบบประกันสุขภาพ เป็นต้น เพียงแต่สถานศึกษายังมิได้นำมาจัดระบบเชื่อมโยงประสานกิจกรรมบริหารความเสี่ยง ให้ครอบคลุมทั้งระบบ (Risk Management System) (ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 3)

จังหวัดน่าน มีโรงเรียนเอกชนที่สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำนวน 14 โรงเรียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ 1. รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดและการปฏิบัติงานราชการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดและตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมอบหมาย 2. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานด้านวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการในระดับ จังหวัด 3. ส่งการ กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ 4. จัดทำกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน และกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการ หรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด 5. ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ หรือตามที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล ศธจ. น่าน, 2552, หน้า 17-55) การจัดการความเสี่ยงเป็นการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานในองค์กร และจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เป็นการสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่าง ๆ การจัดการความเสี่ยงจะทำให้ผู้บริหารมีความเข้าใจเข้าถึงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ภารกิจหลักของสถานศึกษา ทำให้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่จะส่งผลในเชิงลบต่อสถานศึกษา การจัดการความเสี่ยงจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานช่วยในการบริหารและจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพอย่างเหมาะสมทำให้ผู้บริหารมีความมั่นใจในการบริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดกลยุทธ์ การวางแผนงานประจำปีและการวัดผลประเมินผล การปฏิบัติงาน การจัดการความเสี่ยงช่วยให้การพัฒนางานองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ซึ่งประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการความเสี่ยงเพื่อเตรียมการป้องกัน หลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม ปัญหา อุปสรรคหรือความสูญเสียโอกาส ซึ่งจะทำให้องค์กร ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถานศึกษา เพื่อช่วยในการตัดสินใจในการบริหารที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษาที่ได้วางไว้ ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดของสถานศึกษา

คำถามการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านมีการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอยู่ในระดับใด
2. การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรมีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

2. โรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านมีบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 14 คน ผู้จัดการ จำนวน 14 คน และครู จำนวน 266 คน ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 294 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (R.V. Krejcie and D.W. Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างบุคลากร จำนวน 205 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 10 คน ผู้จัดการ จำนวน 10 คน และครู จำนวน 185 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 205 คน จากนั้นผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

บุคลากร	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง		
	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	
ผู้อำนวยการ	6	6	2	4	4	2	
ผู้จัดการ	6	6	2	4	4	2	
ครู	50	97	119	30	63	92	
รวม	62	109	123	38	71	96	
รวมทั้งสิ้น		294			205		

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ตามขอบข่ายการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ แผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR)
2. ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : OR)
3. ด้านการเงิน (Financial Risk : FR)
4. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : CR)

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น

1.1 ขนาดของโรงเรียน ได้แก่

- 1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก
- 1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง
- 1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

1.2 ประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร ได้แก่

- 1.2.1 1-5 ปี
- 1.2.2 6-10 ปี
- 1.2.3 11 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ใน 4 ด้าน

- 2.1 ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR)
- 2.2 ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : OR)
- 2.3 ด้านการเงิน (Financial Risk : FR)
- 2.4 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : CR)

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การบริหารความเสี่ยง** หมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และอาจจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลัก ตามกฎหมายจัดตั้งส่วนราชการและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการของส่วนราชการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินการ ด้านการเงิน และ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ

1.1 ด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงในการบริหาร ไม่แน่นอน ได้ชัดเจนของนโยบายผู้บริหารในการดำเนินงาน และความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.2 ด้านการดำเนินการ หมายถึง ระบบการดำเนินงานและการบริหารบุคลากรที่ขาดทักษะในการปฏิบัติงาน ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา อุปกรณ์ที่ใช้ไม่มีความทันสมัย และจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน รวมถึงคุณภาพที่อยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งาน บุคลากรขาดทักษะในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดความผิดพลาดต่องานในสถานศึกษา

1.3 ด้านการเงิน หมายถึง การใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ไม่มีการกำหนดวงเงิน งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การบันทึกรายรับ รายจ่ายไม่ครบถ้วน ขาดความคล่องตัวในเรื่องการเงินที่ต้องดำเนินกิจกรรมประจำวัน รายจ่ายมากกว่ารายรับอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ หมายถึง กฎระเบียบและข้อบังคับในการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นการรับรู้และทำความเข้าใจเพื่อลดอุปสรรคต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อเป็นการรับรู้และทำความเข้าใจเพื่อลดอุปสรรคต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาของบุคลากรที่ละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้

2. **บุคลากร** หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้จัดการ และครูของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

2.2 ผู้จัดการ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

2.3 ครู หมายถึง ครูโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดน่าน ในปีการศึกษา 2562

3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดน่าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำคัญของการ
บริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
น่าน เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคลากรและสถานศึกษา

2. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่เป็น
อุปสรรคหรือลดโอกาสที่จะสูญเสีย และเพิ่มโอกาสความสำเร็จของงาน เป็นแนวทางในการใช้
ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและถูกต้อง และส่งเสริมบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีความเข้มแข็ง
เป็นประโยชน์ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากรและในด้านการจัดการความเสี่ยงของโรงเรียน
เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาเอกชนและนโยบายการบริหารการศึกษาเอกชน

- 1.1 ความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- 1.2 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- 1.3 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาเอกชน
- 1.4 ประเภทของการจัดการศึกษาเอกชน
- 1.5 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- 1.6 การรับรองมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา

2. แนวคิดและทฤษฎีของการจัดการความเสี่ยง

- 2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง
- 2.2 การนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา
- 2.3 การประเมินความเสี่ยง
- 2.4 กระบวนการบริหารความเสี่ยง
- 2.5 ประโยชน์ของการจัดการความเสี่ยง

3. ปัจจัยในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

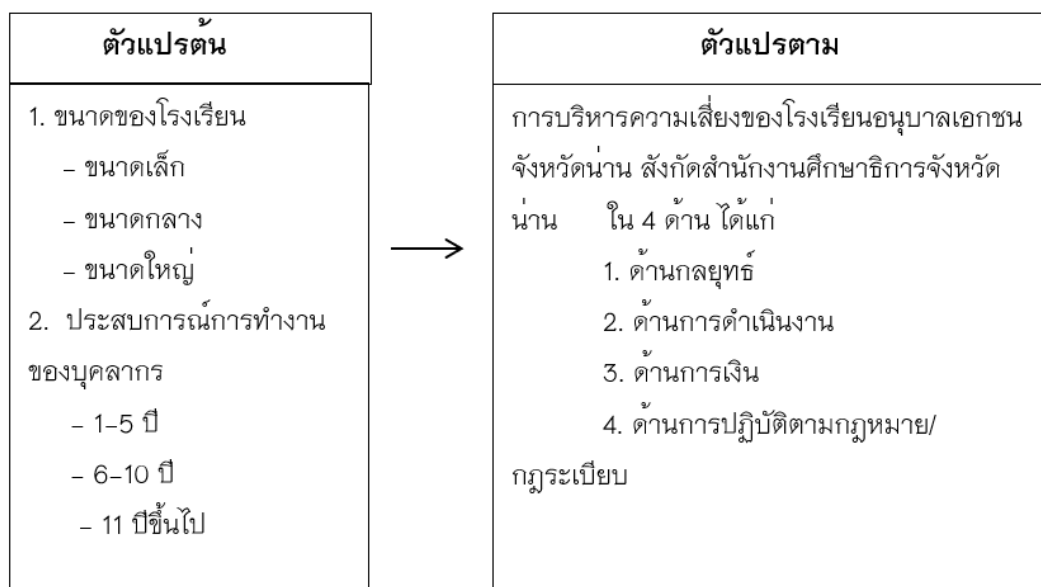
- 3.1 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
- 3.2 ปัจจัยแห่งความล้มเหลวในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเอกชนและนโยบายการบริหารการศึกษาเอกชน

1. ความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

การจัดการศึกษาในประเทศไทยเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐจากอดีตที่ผ่านมารัฐไม่สามารถจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงรัฐบาลจึงมีนโยบายในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจนกล่าวได้ว่าการศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติ อย่างต่อเนื่องตลอดมา กล่าวคือ การจัดการศึกษาเอกชนได้ดำเนินการควบคู่มากับภาครัฐโดยอยู่ภายใต้ การดำเนินการของกองโรงเรียนราษฎร์ กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ พ.ศ.2476 ต่อมาได้ปรับกองโรงเรียนราษฎร์เป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีฐานะเทียบเท่ากรม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2515 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนเป็นส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและเปลี่ยนชื่อเป็นสำนัก

บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีหน้าที่ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงาน การจัดการศึกษาเอกชนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน ปัจจุบันมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 กำหนดให้ตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนทำหน้าที่นายนโยบายของ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนไปสู่การปฏิบัติ

สภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน มีโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 14 โรงเรียน มุ่งส่งเสริมพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมีการปฏิบัติและวัดผลสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรม สามารถตรวจสอบได้มีการนิเทศติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ 2552 และผลการดำเนินงาน (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สจ.น่าน 2, หน้า 17-55) ดังนี้

การนิเทศการบริหารและการจัดการศึกษา มีขั้นตอนและผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมดังนี้

1. โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา ด้วยระบบเครือข่ายสถานศึกษา
2. โครงการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประชุมปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
3. โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษ
4. โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
5. โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพผู้มีความสามารถพิเศษ
6. โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย
7. โครงการโรงเรียนดีใกล้บ้าน (โรงเรียนในฝัน)

งานนิเทศตามกลุ่มสาระการเรียนรู้แยกตามกลุ่มสาระ ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.1 โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1.2 โครงการค่ายสร้างสรรค์สติปัญญา “สนุกสนาน อ่านเขียน”

1.3 โครงการจัดการความรู้เพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมคุณภาพการเรียนการสอน ภาษาไทย
ระดับช่วงชั้นที่ 1

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

2.1 พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad (GSP) เป็นต้น

2.2 โครงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาด้านคณิตศาสตร์

2.3 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระบบทางไกล (ETV)

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.1 โครงการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ

3.2 โครงการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ

3.3 โครงการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

3.4 โครงการประชาธิปไตย

4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

4.1 โครงการอบรมครูผู้สอนฟุตซอล

5. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

5.1 โครงการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อยอดองค์ความรู้
ศิลปะหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ กิจกรรม Homepage

5.2 โครงการอบรมปฏิบัติการวิทยากรแกนนำหลักสูตรบูรณาการใช้เทคโนโลยี
เพื่อยกระดับการเรียนการสอน

6. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

6.1 โครงการเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้สำหรับครูวิทยาศาสตร์เพื่อยกระดับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

7.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

7.2 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน

ด้านการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ

ผลิตสื่อ/นวัตกรรมทำการศึกษาผลงานที่เกิดจากการดำเนินโครงการส่งเสริมและ
สนับสนุนให้โรงเรียนเข้มแข็งขึ้นมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์หลายโครงการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียน

2. โครงการโรงเรียนแกนนำขับเคลื่อนการคิดสูงห้องเรียน
  3. โครงการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง
  4. โครงการส่งเสริมการผลิตและพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
- ด้านผู้บริหาร/ครู**

1. โครงการประเมินผู้บริการเด่น ครูเก่ง นักเรียนดี เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นการสร้างผู้นำแบบอย่างที่ดีการดำเนินงาน

1.1 จัดทำเกณฑ์การประเมินบุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม

1.2 ประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนในสังกัดทราบทางเว็บไซต์

1.3. จัดตั้งคณะกรรมการ และประชุมคัดเลือกประธานศูนย์เครือข่ายแบบยั่งยืน

1.4 ดำเนินการประเมินระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว

1.5 ประกาศผลการประเมิน/มอบโล่เชิดชูเกียรติ ผลที่ได้รับการคัดเลือกบุคคลดีเด่นประเภทต่าง ๆ ช่วยสนับสนุนให้การทำงานมีประสิทธิภาพได้รับการยกย่องและเผยแพร่

2. โครงการประเมินและพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสาร โดยเฉพาะการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ครูผู้สอนภาษาไทยเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนเดินไปสู่ความสำเร็จได้ดีแต่เนื่องจากครูผู้สอนภาษาไทยบางส่วนสอนไม่ตรงจุดทำให้ขาดทักษะและความรู้ในการจัดการเรียนการสอนการทดสอบความรู้ความสามารถทางด้านภาษาไทยจึงจำเป็นต้องดำเนินการ

ผลการดำเนินการ

จากผลคะแนนทำให้ทราบระดับความรู้ความสามารถของครูผู้สอนเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงและส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่าผลการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2562 ได้มีการจัดโครงการเพื่อพัฒนาครูและเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจำนวนมากทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้เพื่อเติมตลอดจนแนวทางในการดำเนินงานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและได้จัดโครงการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและผู้บริหารเพื่อเป็นกำลังใจให้ครูปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวทางการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สำนักงาน ก.พ.ร.กำหนดให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดในคำรับรองการปฏิบัติราชการ มิติที่ 4 : มิติด้านการพัฒนาองค์กร ตัวชี้วัดที่15 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

(PMQA) นำหน้าร้อยละ 20 ในการดำเนินงานได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์ และบริหารจัดการความเสี่ยงตามประเด็นยุทธศาสตร์ให้ครบถ้วนทุกประเด็นยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ โดยคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สำคัญและมีผลกระทบสูงต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับงบประมาณอย่างน้อยประเด็นยุทธศาสตร์ละ 1 แผนงาน/โครงการ มาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำคัญหรือการบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการโดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมอบหมายให้กลุ่มอำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดกระทำระบบบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีส่วนช่วยให้หน่วยงานสามารถวิเคราะห์โอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงในการปฏิบัติงานตามโครงการสำคัญ ตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตลอดจนการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของหน่วยงาน เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้หมดไปหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามโครงการ/ภารกิจบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดกระทำระบบบริหารความเสี่ยงยังมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์องค์กรและภายในองค์กร อันจะนำมาซึ่งการประสานการทำงาน การติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน (กลุ่มอำนวยการฝ่ายเลขานุการ สชจ.น่าน, 2553, หน้า 1)

การบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

1. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน การบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านจะประสบความสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้ (กลุ่มอำนวยการฝ่ายเลขานุการ สชจ.น่าน, 2553, หน้า 2)

1.1 ผู้บริหารระดับสูงต้องให้การสนับสนุน มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดนโยบายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรมายังหน่วยงานระดับล่าง เห็นชอบให้มีการนำความเสี่ยงที่จะทำให้หน่วยงานไม่บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ตลอดจนกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด

1.2 การสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกระดับในองค์กรให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกันว่าการบริหารความเสี่ยงไม่ได้เป็นเรื่องที่บ่งบอกถึงความผิดพลาดในการดำเนินงานขององค์กรแต่การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 การสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมและมีเป้าหมายในการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงร่วมกัน

1.4 นำการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติอย่างทั่วทั้งองค์กรในทุก ๆ กิจกรรมการปฏิบัติงานโดยกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1.5 การเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงเข้ากับโครงสร้างการปฏิบัติงานเดิมโดยถือการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานในทุก ๆ กิจกรรม ภายใต้ภารกิจที่ส่วนราชการรับผิดชอบ

ปัจจัยแห่งความล้มเหลวในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านได้กล่าวถึงปัจจัยแห่งความล้มเหลวในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน (กลุ่มอำนาจการฝ่ายเลขานุการ สชจ.น่าน, 2553, หน้า 3) ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน โดยมีความเข้าใจว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นเรื่องที่บอกถึงความผิดพลาดการบริหารงานขององค์กร และไม่ยอมรับที่จะนำความเสี่ยงที่แท้จริงของหน่วยงานมาไว้ในแผนบริหารความเสี่ยง

2. ขาดการสื่อสารที่ดี ครูและบุคลากรในองค์กรมีความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยงเฉพาะผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงโดยไม่มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงให้กับเจ้าหน้าที่ทุกระดับในหน่วยงานทำให้บุคลากรขององค์กรไม่เข้าใจว่าการบริหารความเสี่ยงมีส่วนช่วยให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานจึงไม่ให้ความสำคัญและมีความคิดว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย

3. ผู้มีหน้าที่ประเมินความเสี่ยง ไม่ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงของหน่วยงานตามความเป็นจริงโดยมีความเห็นว่าหน่วยงานของตนไม่มีความเสี่ยง จึงประเมินความเสี่ยงโดยให้คะแนนอยู่ในระดับต่ำทำให้ความเสี่ยงของหน่วยงานไม่ต้องนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

4. การบริหารความเสี่ยง ไม่สามารถดำเนินการได้ทั่วทั้งองค์กร ทำให้บุคลากรในองค์กรไม่เห็นถึงประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงว่ามีส่วนให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จได้อย่างไร

แนวทางการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดในคำรับรองการปฏิบัติราชการ มิติที่ 4 มิติด้านการพัฒนาองค์กร ตัวชี้วัดที่ 15 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

(PMQA) นำหน้าร้อยละ 20 ในการดำเนินงานได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และบริหารจัดการความเสี่ยงตามประเด็นยุทธศาสตร์ให้ครบถ้วนทุกประเด็นยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ โดยคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สำคัญและมีผลกระทบสูงต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับ งบประมาณอย่างน้อยประเด็นยุทธศาสตร์ละ 1 แผนงาน/โครงการ มาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำคัญหรือการบรรลุเป้าหมาย ของแผนงาน/โครงการ โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน มอบหมายให้กลุ่มอำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการจัดกระทำระบบบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน มีส่วน ช่วยให้หน่วยงานสามารถวิเคราะห์โอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ตามโครงการสำคัญ ตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านตลอดจนการ ปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของหน่วยงาน เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้หมดไปหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามโครงการ/ภารกิจบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดกระทำระบบบริหารความเสี่ยงยังมี ส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์องค์กรและภายในองค์กรอันจะนำมาซึ่งการประสานการทำงานการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุ เป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน (กลุ่มอำนวยการฝ่ายเลขานุการ สชจ.น่าน, 2553, 1)

2. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2.1 ส่วนกลาง

2.1.1 รับผิดชอบงานธุรการและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2.1.2 เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชนต่อคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ การประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนาเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาเอกชน

2.1.4 รับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับกองทุน

2.1.5 ดำเนินการจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาเอกชนตามมาตรการที่คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกำหนดตามมาตรา 13(4)

2.1.6 เป็นศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูลและทะเบียนกลางทางการศึกษาเอกชนตลอดจนติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน

2.1.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบหมาย

2.2 ส่วนภูมิภาค

การกำกับดูแลโรงเรียนเอกชนในส่วนภูมิภาค ดำเนินการโดยกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

3. ความเป็นมาของการจัดการศึกษาเอกชน

การศึกษาเอกชนเป็นสิ่งที่มีความคู่กับสังคมไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะการศึกษาในระบบโรงเรียนการศึกษาเอกชนมีขึ้นก่อนการศึกษาในระบบโรงเรียนของรัฐนั่นคือ ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2194 – 2231) และในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เริ่มในต้นสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2394 – 2411) โดยที่ทั้งสองระยะดำเนินการโดยบุคคลที่เข้ามาเผยแพร่วัฒนธรรมคริสต์ศาสนา การศึกษาที่มีขึ้นใหม่ในสังคมไทยนี้ผู้นำในระดับสูงของไทยก็ได้ให้ความสนใจอยู่เสมอไม่น้อยเพราะเห็นคุณค่าและความจำเป็นที่ต้องหาความรู้ทั้งภาษาและวิทยาการต่าง ๆ นอกเหนือจากวิธีการสอน การทดสอบความรู้ ดังนั้นการศึกษาเอกชนในระบบโรงเรียนจึงมีผลกระทบต่อการปฏิรูปการศึกษาของรัฐประกอบกับในครั้งแรกของพุทธศตวรรษที่ 25 และวิทยาการตะวันตกก็เป็นความต้องการที่สำคัญและเร่งด่วน

พัฒนาการของการศึกษาเอกชนตั้งแต่เริ่มแรกถึงปัจจุบัน แบ่งออกได้เป็น 5 ระยะด้วยกัน คือระยะแรก คือ ช่วงเวลา ก่อน พ.ศ. 2461 ก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ ในระยะนี้รัฐบาลให้โรงเรียนเอกชนทั้งหลายดำเนินการอย่างอิสระการที่รัฐไม่ได้ดำเนินการควบคุมโรงเรียนเอกชนในระยะแรกนั้น กล่าวได้ว่าเป็นสถานการณ์ทางการเมือง ในเวลานั้นมีโรงเรียนเอกชน 127 โรง นักเรียน 9,482 คน

ระยะที่สอง เป็นระยะที่รัฐเข้าไปควบคุมการศึกษาเอกชน (พ.ศ. 2461 – 2480) โดยได้ออกพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ 2 ฉบับ คือ พ.ศ. 2461 และ พ.ศ. 2479 ซึ่งมีการกำหนดรายละเอียดบทลงโทษหากมีการสอนหรือสนับสนุนให้สอนลัทธิการเมืองที่ผิดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีจะถูกล้างปิดเป็นต้น ในระยะนี้มีโรงเรียน 1,230 โรง นักเรียน 100,800 คน

ระยะที่สาม เป็นระยะเฟื่องฟูของการศึกษาเอกชน ระหว่าง พ.ศ. 2480 – 2503 เป็นระยะที่โรงเรียนเอกชนขยายตัวอย่างเต็มที่โดยมีโรงเรียนเพิ่มเป็น 2,587 โรง นักเรียน 683,860 คน ซึ่งเท่ากับ 1 : 9 และ 1 : 5 เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนและนักเรียนรัฐบาลในปี พ.ศ. 2503 ตามลำดับ

ระยะที่สี่ เป็นระยะหยุดชะงักและขยายตัวของโรงเรียนเอกชนระหว่าง พ.ศ. 2503 – 2518 เพราะรัฐบาลได้ขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น 7 ปี ทำให้จำนวนนักเรียนในโรงเรียน

เอกชนในปี พ.ศ. 2518 จึงยังคงเป็น 1 : 6 เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลแต่จำนวนโรงเรียนมีมากกว่า พ.ศ. 2503 เพียงเล็กน้อย

ระยะที่ห้า การแสวงหาแนวทางใหม่การประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ส่งผลอย่างมากต่อการดำเนินกิจการของโรงเรียนเอกชนเพราะมีการควบคุมมาตรฐานการศึกษาเข้มงวดยิ่งขึ้น ควบคุมการเก็บค่าเล่าเรียนให้อยู่ในอัตราที่กำหนด เพื่อไม่ให้ได้กำไรเกินพอดีตั้งหน่วยงานควบคุมในระดับใหญ่ขึ้น คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ดังนั้นโรงเรียนเอกชนต้องปรับตัวเองหลายครั้งตามนโยบายของรัฐที่เปลี่ยนไป แต่อย่างไรก็ดีก็ต้องส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนสามารถพัฒนาขีดความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่เช่นเดียวกันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาของชาติโดยรวมด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 1 - 5)

ในปีการศึกษา 2554 มีโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในระบบ จำนวน 11,551 แห่ง นักเรียน 3,954,062 คน โดยมีการจัดการศึกษา 2 ระบบ คือ การศึกษาในระบบโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาในระบบโรงเรียนประเภทสามัญศึกษามีโรงเรียนทั้งสิ้น 3,679 แห่ง จำนวนนักเรียน 2,118,653 คน จำนวนครู 121,827 คน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2555, หน้า 16)

4. ประเภทของการจัดการศึกษาเอกชน

โรงเรียนเอกชน คือ สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบหรือโรงเรียนนอกระบบที่มีใช้เป็นที่มั่นสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

โรงเรียนในระบบ คือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

โรงเรียนนอกระบบ คือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554.)

4.1 ประเภทของโรงเรียนเอกชนในระบบ

โรงเรียนเอกชนในระบบจำแนกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษา ประเภทอาชีวศึกษาและประเภทนานาชาติโดยแบ่งตามระดับการศึกษาได้ดังนี้

4.1 ประเภทสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ 3 ระดับ คือ

4.1.1 ระดับก่อนประถมศึกษา ได้แก่ ชั้นเตรียมอนุบาล เป็นการจัดการโดยมุ่งการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านรวมทั้งการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก เมื่อมีอายุครบสองปีและชั้นอนุบาลโดยปกติเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุสามปีถึงหกปี เพื่อเป็นรากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ สถิติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและการอยู่รวมในสังคม

4.1.2 ระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการเรียนที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐานโดยปกติใช้เวลาเรียนหกปี

4.1.3 ระดับมัธยมศึกษาแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ต่อจากระดับประถมศึกษาเพื่อให้รู้ความต้องการความสนใจและความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพตลอดจนสามารถในการประกอบ การงานและอาชีพตามควรแก่วัยโดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพรวมทั้งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและทักษะทางสังคมที่จำเป็นโดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี

4.2 ประเภทอาชีวศึกษาเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการในระดับต่าง ๆ ได้แก่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

4.3 ประเภทนานาชาติ เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศหรือหลักสูตรต่างประเทศที่ปรับเนื้อหาวิชาใหม่หรือหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเองที่มีใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และไม่ขัดต่อศีลธรรมและความมั่นคงของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2551, หน้า 1 - 2)

5. นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา การกำหนดมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาได้พัฒนามาเป็นลำดับเริ่มตั้งแต่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้กำหนดนโยบายในเรื่องการปรับปรุงและพัฒนาการรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเพื่อใช้เป็นการรับรองวิทยฐานะของโรงเรียนราษฎร์พุทธศักราช 2482 ในการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้จัดทำโครงการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนเอกชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างเครื่องมือและวิธีการที่จะใช้ในการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้นสู่ความเป็นเลิศให้ได้ ในขณะเดียวกันจะเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนมีบทบาทโดดเด่นอย่างเช่นที่เคยเป็นมาในอดีต เมื่อเริ่มมีการศึกษาในโรงเรียนและให้สามารถเป็นทางเลือกที่ดีอีกทางหนึ่งสำหรับประชาชนผู้รับบริการทางการศึกษารวมทั้งเป็นการสนองนโยบายของรัฐและกระทรวงศึกษาธิการที่ให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2542, หน้า 1)

ในการส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพและได้มาตรฐานของประเทศและมาตรฐานสากลในที่สุดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้กำหนดแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเอกชน ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษามาตรฐานของโรงเรียนเอกชนโดยกำหนดหลักการให้แต่ละโรงเรียนมีระบบการควบคุมคุณภาพการศึกษาขึ้นในโรงเรียนและให้มีการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติการกิจของโรงเรียนในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของความมีเสรีภาพทางวิชาการแต่ยังคงเชื่อมต่อการตรวจสอบจากสังคมภายนอก

2. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะชักชวนให้โรงเรียนเอกชนร่วมมือดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาตนเองตามปัจจัยหลักที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาให้ถึงระดับเกณฑ์เบื้องต้นที่เสนอแนะแต่ทั้งนี้โรงเรียนควรต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบและการประเมินตนเองขึ้นเป็นการภายใน

3. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้กำหนดรูปแบบและวิธีการประกันคุณภาพขึ้น เพื่อเป็นแนวดำเนินการของโรงเรียนแต่โรงเรียนสามารถพัฒนารูปแบบหรือวิธีการเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละโรงเรียนได้

4. เพื่อให้การรับประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเอกชนได้รับการยอมรับจากสังคมอย่างกว้างขวาง เมื่อโรงเรียนได้ดำเนินการประเมินตนเองจนแน่ใจว่าโรงเรียนมีคุณภาพคือผ่านเกณฑ์ของปัจจัยหลักทั้งเจ็ดประการแล้ว โรงเรียนอาจขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่อไป

5. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะประสานสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตลอดจนนำข้อมูลข่าวสารผลการรับประกันคุณภาพของโรงเรียนมาเผยแพร่ต่อสังคมภายนอกโรงเรียนให้รับทราบถึงมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

6. การรับรองมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา

การรับรองวิทยฐานะในอดีตการรับรองคุณภาพการศึกษาเอกชนที่ผ่านมาได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2584 จะเป็นการรับรองครั้งเดียวมีผลตลอดไปจึงไม่จูงใจให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะส่วนใหญ่มุ่งเน้นสิ่งที่เป็นปัจจัยในการจัดการในโรงเรียนแต่ขาดส่วนที่เป็นกระบวนการในการดำเนิน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การควบคุมกำกับการนิเทศการพัฒนาบุคคลและไม่ค่อยได้คำนึงถึงผลผลิต หรือประสิทธิผลในการจัดการของโรงเรียน โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ได้รับรองวิทยฐานะจึงยังไม่สร้างความมั่นใจได้ว่าโรงเรียนนั้น ๆ มีคุณภาพอย่างแท้จริง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสิ่งทีระบุไว้ในระเบียบไม่ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมขอบข่ายการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้นจุดอ่อนของการรับรองวิทยฐานะจึงไม่สามารถปลูกศรัทธาให้กับผู้ปกครองนักเรียนได้อย่างเสมอต้นเสมอปลายซึ่งแตกต่างจากปัจจุบันซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจากการรับรองวิทยฐานะมาเป็นการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาพุทธศักราช 2538 โดยมีระเบียบขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน

การประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน การประกันคุณภาพเป็นขั้นตอนการควบคุมคุณภาพภายในที่โรงเรียนสามารถกำหนดภาพความสำเร็จยุทธศาสตร์ หรือวิธีการที่นำสู่ความสำเร็จนั้น ๆ รวมทั้งมีการดำเนินงานและประเมินผลการทำงานที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่องส่วนการรับรองมาตรฐานเป็นกลไกตรวจสอบคุณภาพจากภายนอก เพื่อยืนยันความมั่นใจให้แก่ทุกฝ่ายว่าโรงเรียนเอกชนได้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมั่นใจสามารถดำเนินกิจการโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพและเป็นปีกแผ่นมั่นคงเป็นที่ยอมรับของสังคมซึ่งเป็น

เจตนารมณ์หลักประการหนึ่งของนโยบายการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลจึงได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เน้นหลักการให้โรงเรียนได้พัฒนาและประเมินตนเองอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องบนพื้นฐานของความมีเสรีภาพทางวิชาการและความคล่องตัวในการบริหารและจัดการโดยผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาและเปิดโอกาสให้สังคมหรือหน่วยงานภายนอกเข้าไปตรวจสอบได้ เพื่อให้ภาครัฐและเอกชนได้รับทราบเพื่อให้เกิดความเชื่อถือนั่นใจต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ดังนั้นการประกันคุณภาพโรงเรียนต้องดำเนินกิจกรรมเป็นวัฏจักรที่ต่อเนื่องและต้องทำให้เป็นปกติจึงจะสามารถสร้างความมั่นใจได้ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2545, หน้า 1 - 8)

จากขั้นตอนการแนวทางปฏิบัติจะเห็นว่า การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้ริเริ่มพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการวิจัยสถาบันนั้นคือให้โรงเรียนพัฒนาและประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยดำเนินงานอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องและให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อให้ข้อเสนอแนะและยืนยันผลการดำเนินงานพัฒนาของโรงเรียน ทั้งนี้โดยจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้สูงขึ้นและไปสู่ความเป็นเลิศให้ได้ ซึ่งจะเป็นการสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้มีการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550

ดังนั้นจะเห็นว่าความแตกต่างระหว่างระเบียบว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะนั้นจะมีการรับรองเพียงครั้งเดียวจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อโรงเรียนใดได้รับแล้วทางโรงเรียนจะจัดทำป้ายบอกสภาพว่าเป็นโรงเรียนที่ได้รับอนุญาตว่าเป็นโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาลประกาศไว้ที่ทางประตูทางเข้าในบริเวณที่เห็นได้ชัด โดยโรงเรียนที่ได้รับรองวิทยฐานะแล้วจะมีตลอดไปแม้ได้มีการย้ายโอนเปลี่ยนมือเจ้าของหรือผู้รับใบอนุญาตคนแล้วคนเล่าทั้ง ๆ ที่โรงเรียนนั้นถูกละเลยไม่มีพัฒนาให้มีสภาพและบรรยากาศเช่นโรงเรียนที่ดีทั้งหลาย

กรณีการ ภิญาตง (2541, หน้า 61 – 62) กล่าวสรุปเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจะประสบผลสำเร็จในการสนองเจตนารมณ์ของแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้มากหรือน้อยเพียงใดคงจะขึ้นอยู่กับความพยายามร่วมกันทั้งระหว่างโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นตลอดจนทรัพยากรจากภายนอกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการการจัดการศึกษา โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีหน้าที่ดูแลและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนโดยตรง หากหลักการร่วมพัฒนาสามารถบังเกิดผลทางการปฏิบัติ คือ มีความเป็นไปได้อย่างดีก็จะมีใจได้ว่าการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะนำไปสู่จุดหมายหลักคือการยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปและนั่นก็คือหนทางที่จะร่วมกันสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้บุคคลแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้แก่ประเทศชาติได้ในอนาคต

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยง

สืบเนื่องจากการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจโลกและเหตุการณ์ความล้มเหลวของธุรกิจขนาดใหญ่ และหรือมีประวัติการก่อตั้งที่ยาวนานตามที่ทราบกันดี เช่น ธนาคารแบร็งก์จำกัด บริษัท เอนรอนจำกัดบริษัทเวิร์ลคอม จำกัด เป็นต้นตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของระบบควบคุมภายใน ขององค์กรเหล่านั้น และความไม่มีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน อันเป็นบทเรียนให้กับ องค์กรอื่น ๆ ที่จะต้องป้องกันตนเองจากความล้มเหลวและสูญเสียทางธุรกิจจึงมีการผลักดันให้ กระบวนการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในมีความสำคัญเพิ่มสูงขึ้น โดยการออกกฎระเบียบ จากหน่วยงานกำกับดูแลให้องค์กรที่อยู่ภายใต้การปฏิบัติตามซึ่งในต่างประเทศ หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับได้มีการประกาศให้องค์กรที่อยู่ภายใต้การกำกับนำหลักการและแนวปฏิบัติตาม แนวทางของ The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) 1994 มาใช้เป็นกรอบในการจัดการควบคุมภายใน (วันเพ็ญ กฤตผล, 2550, หน้า 5 อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2550, หน้า 27) สำหรับประเทศไทยนั้น ได้มีความตระหนักและตื่นตัวมากยิ่งขึ้นโดยประเทศไทยได้นำแนวคิดและหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ในองค์กรต่าง ๆ มากขึ้นรวมทั้งในภาคราชการ ได้แก่ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้จัดทำคำแนะนำการนำมาตรฐาน การควบคุมภายในไปใช้ในเชิงปฏิบัติลงวันที่ 26 ตุลาคม 2544 โดยนำหลักการ 5 องค์ประกอบมาใช้คือสภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมสารสนเทศ และการสื่อสาร รวมไปถึงการที่คอยเฝ้าติดตามประเมินผล (วันเพ็ญ กฤตผล, 2550, หน้า 5 อ้างถึงในดวงใจ ช่วย

ตระกูล, 2550, หน้า 28) ในปี พ.ศ. 2546 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จัดทำหนังสือ “แนวทางการบริหารความเสี่ยง” เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นเกี่ยวกับ การบริหารความเสี่ยงขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546, หน้า 8)

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง

1.1 ทฤษฎีความเป็นไปได้ / ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Probability Theory)

ทฤษฎีความน่าจะเป็นนี้ คือ การศึกษาความน่าจะเป็นแบบคณิตศาสตร์นักคณิตศาสตร์จะมองความ น่าจะเป็นว่าเป็นตัวเลขระหว่างศูนย์กับหนึ่งที่กำหนดให้กับ “เหตุการณ์” (ความน่าจะเป็นที่เท่ากับ 0 ก็คือ ไม่มีโอกาสที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้น แต่ถ้าความน่าจะเป็นเท่ากับ 1 แสดงว่าเหตุการณ์เหล่านั้นเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอนที่เกิดขึ้นแบบสุ่มความน่าจะเป็น $P(E)$ ถูกกำหนดให้กับ เหตุการณ์ E ตามสัจพจน์ของความน่าจะเป็นความน่าจะเป็นที่เหตุการณ์ E จะเกิดขึ้นเมื่อกำหนดให้อีกเหตุการณ์ F เกิดขึ้น เรียกว่าความน่าจะเป็นมีเงื่อนไขของ E เมื่อให้ F โดยค่าความน่าจะเป็นคือ (เมื่อ $P(F)$ ไม่เป็นศูนย์) ถ้าความน่าจะเป็นมีเงื่อนไขของ E เมื่อให้ F มีค่า เช่นเดียวกับความน่าจะเป็น (แบบไม่มีเงื่อนไข) ของ E เราจะกล่าวว่า เหตุการณ์ E แล F เป็นเหตุการณ์ที่เป็นอิสระต่อกันเชิงสถิติ เราจะสังเกตได้ว่าความสัมพันธ์นี้เป็นความสัมพันธ์สมมาตร ทั้งนี้เนื่องจากการเป็นอิสระต่อกันนี้เขียนแทนได้ความน่าจะเป็น มักจะถูกใช้บ่อย ๆ ในการอธิบายความหมายแบบกำกวมของโอกาส (Ambiguity of Opportunity) ในการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ที่แน่นอนในความหมายนี้มันคือการวัดเชิงคุณภาพหรือการวิเคราะห์ ซึ่งเกิดจากการนึกคิด ควรจะระลึกว่าความน่าจะเป็นมีความหมายที่แน่นอนทางเทคนิคและเป็น “การวัดโอกาส” ในทาง วิทยาศาสตร์ นั่นคือ มันให้คำนิยามทางปริมาณของความน่าจะเป็นไปได้อันที่จะเกิดเหตุการณ์ เหตุการณ์เดียวกันหรือหลายเหตุการณ์ความน่าจะเป็นในทางคณิตศาสตร์เป็นตรรกะทางตัวเลขที่สามารถมีค่า เป็นไปได้ระหว่าง 0 ซึ่งหมายถึง ไม่สามารถเป็นจริงได้จนถึง 1 ซึ่งหมายถึง เป็นจริงแน่นอน (ปราชญา กล้าผจญ, 2551, หน้า 35) มาตราส่วนของความน่าจะเป็นได้แสดงในรูปต่อไปนี้

ภาพ 2 แสดงตัวอย่างการศึกษาพันธุกรรมตามทฤษฎีความน่าจะเป็น

ที่มา: ปราชญา กล้าพัจญ์, 2551, หน้า 35

หมายเหตุ: 0 : ไม่สามารถเกิดได้จริง 0.5 : การโยนเหรียญ 1: เกิดขึ้นจริงอย่างแน่นอน
ตัวอย่างการศึกษาพันธกรรมตามทฤษฎีความน่าจะเป็น

1.2 ทฤษฎีความไม่แน่นอน (The Uncertainty Principle)

เป็นเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญ เป็นผลงานจากมันสมองของนักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมัน เวอร์เนอร์ ไฮเซนเบิร์ก (Werner Heisenberg) ทฤษฎีนี้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวิชาการเกี่ยวกับสิ่งที่เล็กที่สุดในจักรวาล ซึ่งเรียกว่า วิชาการสาขา ควันตัมฟิสิกส์ (Quantum Physics) ทฤษฎีความไม่แน่นอนนี้เนื้อหาว่า ในโลกของสิ่งที่เล็กที่สุดจะมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้น ทำให้ไม่สามารถหยั่งรู้ ข้อมูลที่ถูกต้องได้ เพราะการหยั่งรู้ของเราจะทำให้เกิดความไม่แน่นอน (ปราชญา กล้าพัจญ์, 2551, หน้า 37 – 38)

2. การนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาในสถานศึกษาได้นำเอาระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารมาเป็นเวลานานแล้วซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551) ได้ให้แนวคิดว่าการบริหารความเสี่ยงไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับทางด้านการศึกษา แต่เป็นกิจกรรมซึ่งมีการดำเนินงาน อยู่แล้วในหลายเรื่อง เช่น ความปลอดภัยของครูและนักเรียน การควบคุมภาวะโภชนาการในโรงเรียน การป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุ การรักษาความปลอดภัย ระบบประกันคุณภาพ การป้องกันอัคคีภัย การรายงานอุบัติการณ์ การใช้เครื่องมือที่ปลอดภัย การเขียนป้ายบอกเขตอันตราย สิ่งเหล่านี้เรียกว่า โปรแกรมเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง สิ่งที่ขาดหายไปในการศึกษาส่วนใหญ่คือ การประสาน กิจกรรมบริการความเสี่ยงเพื่อให้มีผู้รู้ที่กำลังเกิดความเสี่ยงอะไรขึ้น สถานศึกษา กำลังเผชิญกับ ความเสี่ยงอะไร กิจกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาได้ผลเพียงใด ผลของการเชื่อมโยง องค์ประกอบทั้งหมดเข้าด้วยกันคือ ระบบบริหารความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธ สุนทรายุทธ (2550) ได้ให้แนวคิดว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคน ทุกฝ่าย ในหน่วยงานซึ่งต้องถือว่าเป็นกิจกรรมของทุกคนในองค์กร ผู้บริหารจะต้องสร้างความเข้าใจให้ทุกคนตระหนักถึงภัยวิกฤต ความเสี่ยง ทุกคนต้องทำเป็นประจำและทำอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบมีรูปแบบที่ชัดเจน หลักการบริหารความเสี่ยงจะต้องมี

2.1 การวางแผนกลยุทธ์

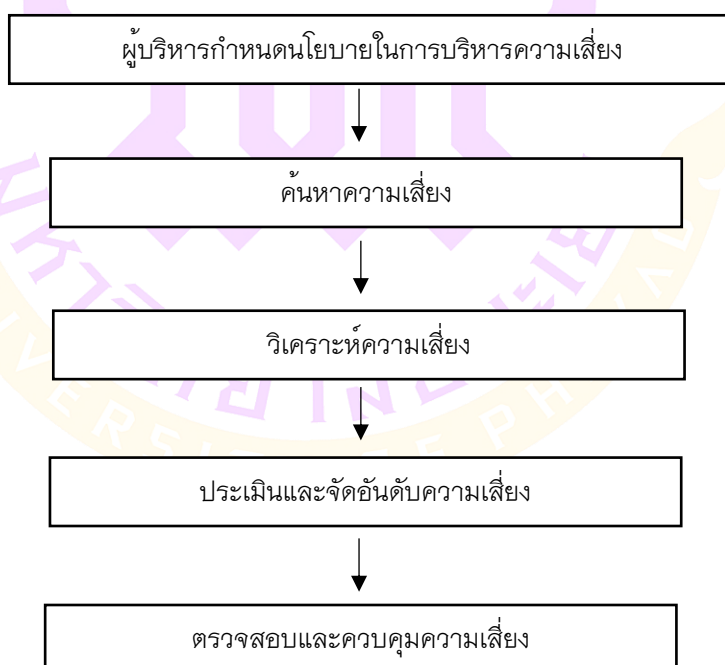
2.1 การวิเคราะห์ความเสี่ยง

2.3 การควบคุมความเสี่ยง

ในการดำเนินงานปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงจะได้มาจากฝ่ายและองค์การมาช่วยกัน ประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ แล้วจัดลำดับว่า อะไรเป็นความเสี่ยง ระดับมากน้อยเพียงใด รุนแรงแค่ไหน เพื่อนำความเสี่ยงนั้น ๆ มาบริหารจัดการก่อนหลังการพิจารณาตัวควบคุมความเสี่ยงทำให้เห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในองค์กรว่ามีกำหนดอย่างไร การทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยง โดยเรียงจากลำดับว่าอะไรมาก่อนอะไรมาหลังเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการบริหารความเสี่ยงที่มี รายละเอียดในเชิงปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้ได้จริงในหน่วยงาน

3. การประเมินผลแผนการบริหารความเสี่ยงและแก้ไขแผนในการป้องกันความเสี่ยง

เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ต่อเนื่องจากการรายงานและติดตามผล ว่าแผนที่ได้วางไว้นั้น เป็นไปตามขั้นตอนและประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้าหากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผนในการป้องกันความเสี่ยงก็จะต้องมีการปรับแผนใหม่ เพื่อรองรับได้กับสถานการณ์จริง ชำรงค์ศักดิ์ คางสวัสดิ์ (51: 38-39) ได้สรุปขั้นตอนในการจัดการกับความเสี่ยงดังนี้

ภาพ 3 แสดงขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง

ที่มา: ชำรงค์ศักดิ์ คงคาสวัสดิ์, 2551: 38-39

4. กระบวนการบริหารความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงมีวิธีการหลายวิธีที่จะทำให้องค์กรหรือหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้มีผู้กล่าวถึงวิธีการในการจัดการความเสี่ยงไว้ดังนี้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2551) ได้แสดงวิธีการจัดการความเสี่ยงสามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

4.1 การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยง หรือ ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นนั้นไว้เองเนื่องจากเล็งเห็นว่าโอกาส หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิด ความเสียหายอยู่ในวิสัยที่จะยอมรับได้ หรือไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง

4.2 การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อหาทางป้องกันมิให้มีความเสียหายเกิดขึ้น ลดโอกาสหรือ จำนวนครั้งของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หรือผลกระทบของความรุนแรงของเหตุการณ์ให้อยู่ ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

4.3 การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการ กระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งเบาความรับผิดชอบไป

4.4 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ใน ระดับที่สูงมาก วิเคราะห์ต้นทุนกับผลประโยชน์ที่จะได้รับแล้วพบว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับไม่ คุ้มกับต้นทุนและองค์กรไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการหรือกิจกรรมไป

นฤมล สะอาดโหม (2550: 203) ได้กล่าวถึงวิธีการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

1. การหลีกเลี่ยง (Avoidance) ถ้าความเสี่ยงนั้นมันสูงเกินไปรับไม่ไหว ก็ควรหลีกเลี่ยง เช่น การเลือกลงทุนในภาคเอกชนโครงการใดโครงการหนึ่ง หลักทางการเงินก็มักจะดูมูลค่า เทียบเท่าปัจจุบัน (Net present value) และกระแสเงินสดในอนาคต (Future cash flow) ทั้งที่เป็นรายรับและรายจ่ายโดยคิดลด (Discount) กลับมาให้เป็นวันปัจจุบันแล้วดูว่าเป็นบวกหรือว่าเป็นลบถ้าเป็นบวกก็คุ้มที่จะลงทุนได้ แต่ถ้ามันเป็นลบก็ไม่คุ้มที่จะลงทุน ก็ควรหลีกเลี่ยงที่จะ ลงทุนในโครงการนั้น

2. การป้องกันก่อนจะเกิด (Loss control) สามารถทำได้ 2 แบบกว้าง ๆ คือ Loss Prevention เช่น การติดตั้งสัญญาณเตือนอัคคีภัยกับ Loss Reduction ซึ่งเป็นการทำให้ความ สูญเสียน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ในกรณีไฟไหม้ การติดตั้งหัวฉีดน้ำ (Springer) ให้พรมน้ำลงมา ก็สามารถหลีกเลี่ยงอัคคีภัยได้

3. การรับความเสี่ยง (Risk Retention) เป็นวิธีการเลือกที่จะรับความเสี่ยงไว้เอง เช่นมีการตั้งกองทุนฉุกเฉิน (Emergency Fund) ไว้สำหรับกรณีที่เกิดความสูญเสียขึ้น Risk Retention มีอยู่ 2 แบบคือ Active Risk Retention (การรับความเสี่ยงแบบรู้ตัว) คือเราคิด เราตัดสินใจเองว่าเราจะเก็บหรือรับความเสี่ยงนั้นไว้เอง อีกแบบหนึ่งคือ Passive คือ เรารับไว้โดยที่เราไม่รู้ตัวว่าจะเก็บเพราะเราไม่ได้ นึกถึงมันมาก่อน ไม่เคยคิดที่จะบริหารความเสี่ยงมาก่อน เรารับความเสี่ยงไว้ที่ตัวเราโดยที่เราไม่รู้ตัวซึ่งเป็นอันที่หนักกลัวที่สุด เราพลาดไปเพราะไม่ได้มองมันว่ามันอยู่กับเรา

4. การถ่ายโอนความเสี่ยงไปให้บุคคลอื่นผ่านทางสัญญา (Non - insurance Transfer) เช่น อาจจะทำสัญญาว่า จะไม่รับผิดชอบในส่วนนี้ ซึ่งในทางธุรกิจการค้า จะเป็นเรื่องของสัญญาเช่าเพื่อที่จะประกันความเสี่ยงในเรื่องของราคาเช่าที่จะสูงขึ้น หรือว่าสัญญาก่อสร้างเพื่อประกันเรื่องราคาราคาวัสดุที่ก่อสร้างที่จะสูงขึ้น

5. การประกันภัย (Insurance) มีการใช้ที่ง่ายที่สุด และเรานึกถึงเป็นอันดับแรกเมื่อพูดถึงความเสี่ยงว่าทำอะไร คือการซื้อประกัน ทุกคนคุ้นเคยดีกับการถ่ายโอนความเสี่ยงให้กับบริษัทประกันภัย ซึ่งข้อ 4 และ ข้อ 5 อาจรวมไว้ในข้อเดียวกันได้เรียกว่าการถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นแต่มีแยกไว้เพื่อให้เห็นว่ามันมีทั้งแบบที่ถ่ายโอนให้ประกันภัยในข้อ 5 หรือว่าถ่ายโอนให้ผู้อื่นด้วยวิธีการอื่น ให้คู่สัญญาก็ได้ ในทางการเงินเราจะใช้กลยุทธ์การประกันความเสี่ยง โดยใช้เครื่องมือทางการเงินทั้งหลายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงของเราให้คู่สัญญาทางการเงินของเรา

ดรอพแมน (Dorfman, 1997) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง 4 กลยุทธ์คือ

1. Take การยอมรับความเสี่ยง คือการไม่ทำอะไรใด ๆ กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อยความน่าจะเป็นน้อยหรือเห็นว่าต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูงโดยชอออนุมัติความเสี่ยงไว้

2. Treat การลดความเสี่ยง คือการลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือลดความเสียหายโดยการจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ รวมทั้งการกำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน

3. Terminate การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการหยุดหรือการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง เช่น งดทำขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและจำนำมาซึ่งความเสี่ยงปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานและขอบเขตการดำเนินการ เป็นต้น

4. Transfer การกระจายหรือถ่ายโอน คือ การลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือลดความเสียหายโดยการแบ่งโอนการหาผู้รับผิดชอบในความเสี่ยง การจ้างบุคคลภายนอกเป็นผู้ดำเนินการแทนและการจัดประกันภัย เป็นต้น

ดร. สุนทรายุทธ (2550) ได้กล่าวถึงหลัก 4Ts สำหรับการบริหารความเสี่ยงว่านักวิชาการด้านการบริหารความเสี่ยงจากหลายๆประเทศ ได้ให้เทคนิคที่จะกำหนดจดจำหลักการบริหารความเสี่ยงเอาไว้อย่างง่ายว่า คือ หลัก 4Ts ดังนี้

1. Terminate การทำให้ความเสี่ยงนั้นล้มเลิกไป สะดุดหยุดไป ที่เสี่ยงก็กลับกลายเป็นไม่เสี่ยง หรือที่เสี่ยงมากก็ลดน้อยลงกว่าเดิม และหมดสิ้นไปในที่สุด

2. Treat การแสวงหาแนวทางมรรควิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยจัดการกับปัญหานั้น แก้ไขปัญหามีอคมัง เรียกว่า Sharp shooter เมื่อมีปัญหา ต้องจัดการแก้ไขปัญหานั้นให้ได้เสมอ

3. Tolerate อดทน ยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เมื่อเกิดขึ้นมาแล้วต้องทำหน้าที่การทำงานต่าง ๆ ต้องเดินทาง ต้องตัดสินใจ ล้วนแล้วแต่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้วยกันทั้งสิ้น เมื่อต้องกระทำสิ่งยาก ที่ต้องสู้เสี่ยง ต่อชีวิต ทรัพย์สิน ความสูญเสีย แต่ต้องมีน้ำอดน้ำทนต่อความเสี่ยงนั้น ๆ ด้วย

4. Transfer ถ่ายโอนความเสี่ยงไปให้บุคคลอื่นรับเอาไปแทน เช่น บริษัทประกันไปให้แก่บริษัทประกันภัยต่อ เป็นต้น

กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2554, หน้า 56 – 58) ได้กล่าวว่า การแก้ไขป้องกันและจัดการความเสี่ยงของบริษัท สามารถดำเนินการได้ดังนี้ คือ

1. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น (Risk Avoidance) วิธีการนี้เป็นการแก้ไขปัญหาคือความเสี่ยงในเบื้องต้น คือ เมื่อบริษัทพบว่ามีความเสี่ยงใดที่อาจจะเกิดขึ้น บริษัทอาจทำการแก้ไขป้องกันในเบื้องต้นได้ คือ การหลีกเลี่ยงไม่ให้ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นได้

2. การถ่ายโอนความเสี่ยงไปให้แก่ผู้อื่น (Risk Transfer) เป็นอีกวิธีหนึ่งของการป้องกันความเสี่ยง คือ การถ่ายโอนความเสี่ยงไปยังบุคคลที่ 3 การถ่ายโอนความเสี่ยงประเภทนี้เป็นประเภทที่เรามักจะเป็นที่รู้จักกันดี คือ การประกันภัย เช่น หากบริษัทเกรงว่าจะเกิดอัคคีภัยแล้วทำให้บริษัทเกิดความสูญเสีย บริษัทจะถ่ายโอนความเสี่ยงดังกล่าวไปยังบริษัทประกันภัย ซึ่งการประกันภัยนั้นจะสามารถทำได้กับทรัพย์สินหลากหลายชนิด เช่น อาคาร รถยนต์ โรงงาน เครื่องจักร ฯลฯ และการประกันภัยนั้นนอกจากจะกระทำกับสินทรัพย์แล้ว ยังอาจป้องกันความผิดพลาดของการปฏิบัติงานของผู้บริหารหรือพนักงานของบริษัทที่อาจผิดพลาดได้อีกด้วย

3. การควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) เป็นการควบคุมไม่ให้ความเสี่ยงนั้นเกิดปัญหาลุกลาม ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาต่อบริษัทในอนาคต โดยการควบคุมความเสี่ยงนี้อาจกระทำได้สองทางคือ การกำจัดความเสี่ยงออกไป และการลดทอนความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

3.1 การกำจัดความเสี่ยงออกไป (Risk Elimination) เป็นการกำจัดความเสี่ยงออกไปให้หมด โดยอาจทำได้โดยการยกเลิกกิจกรรมบางอย่างที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อบริษัท หรืออาจเป็นการใช้เงินทุนทางการเงินเพื่อกำจัดความเสี่ยง เช่น การกำจัดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาวัตถุดิบ หรือการกำจัดความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนใด ๆ

3.2 การลดทอนความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น (Risk Minimization) เป็นกิจกรรมที่คล้ายกับการกำจัดความเสี่ยงแต่แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงนี้จะไม่สามารกำจัดความเสี่ยงทั้งหมดออกไปได้ ซึ่งจะยังคงเหลือความเสี่ยงอีกบางส่วนหลงเหลืออยู่ แต่จากการลดทอนความเสี่ยงต่าง ๆ แล้ว เช่น การผันผวนของราคาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต บริษัทอาจมีทางเลือกในการป้องกันความเสี่ยงคือ การกำจัดความเสี่ยง หรือการลดทอนความเสี่ยง ซึ่งบริษัทจะต้องทำการตัดสินใจว่าจะใช้แนวทางใดในการป้องกันความเสี่ยง เพราะการกำจัดความเสี่ยงไปให้หมดนั้น อาจมีต้นทุนสูงกว่าการลดทอนความเสี่ยงเป็นบางส่วน ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงกว่าซึ่งการตัดสินใจเลือกแนวทางป้องกันความเสี่ยงนั้น ต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าด้วย

4. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นทางเลือกที่บริษัทอาจเลือก ในกรณี que การแก้ไขหรือป้องกันความเสี่ยงนั้นมีต้นทุนสูงกว่าผลกระทบที่จะเกิดขึ้น บริษัทจึงต้องยอมให้ความเสี่ยงเหล่านั้นเกิดขึ้น โดยที่ไม่ทำการป้องกันใด ๆ จากการศึกษาวិธีการในการบริหารความเสี่ยงจากหลายท่านสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 2 แสดงสรุปแนวความคิดวิธีการจัดการความเสี่ยง

วิธีการในการจัดการความเสี่ยง	นฤมล สะอาดโฉม	ดรอพแมน (Dorfman)	ชร สุนทรายุทธ	กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ
1. Take การยอมรับความเสี่ยง	✓	✓	✓	✓
2. Treat การลดความเสี่ยง	✓	✓	✓	✓
3. Terminate การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	✓	✓	✓	✓
4. Transfer การกระจายหรือถ่ายโอน	✓	✓	✓	✓
5. การประกันภัย (Insurance)	✓			✓
6. การควบคุมความเสี่ยง (Risk Control)				✓

ที่มา: นฤมล สะอาดโฉม (2550); ดรอพแมน (Dorfman, 1997); ชร สุนทรายุทธ (2550); กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2554)

จากตารางจะเห็นได้ว่าวิธีในการจัดการความเสี่ยง ส่วนใหญ่คือการจัดการความเสี่ยงโดยการยอมรับความเสี่ยง การลดความเสี่ยง การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงมีความสอดคล้องกัน ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงจึงนิยมใช้กัน 4 วิธี คือ 1.การยอมรับความเสี่ยง 2.การลดความเสี่ยง 3.การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง 4.การกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยง

5. ประโยชน์ของการจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงมีประโยชน์มากมาย มีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ในการจัดการความเสี่ยงไว้ดังนี้

สโน่น เกชาจารี (2553) กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงไว้ว่าการบริหารความเสี่ยง ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายในขณะที่ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านผลกำไรและการปฏิบัติงานป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กรและสร้างความมั่นใจในการรายงานและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การบริหารความเสี่ยงจึงมีประโยชน์ที่สำคัญคือ

1. ลดความสูญเสียและสิ่งที่ไม่คาดหวังจากการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง ช่วยให้องค์กรตระหนักถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในทางเสียหายประเมินความเสี่ยงและกำหนดวิธีจัดการ ดังนั้นจึงลดสิ่งที่ไม่คาดหวังและการสูญเสียต่อธุรกิจ

2. สร้างโอกาส การพิจารณาเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กรโดยไม่จำกัดเฉพาะความเสี่ยงที่เป็นความเสียหายช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ธารชุตดา อมรเพชรกุล (2546) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงว่าเป็นการนำระบบบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้ในองค์กรจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. บุคลากรมีความเข้าใจการทำงานมากขึ้นสามารถวิเคราะห์ แยกแยะ ประเมินและระมัดระวังความเสี่ยงในหน้าที่ของตนได้ทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้

2. บุคลากรได้ฝึกการคิดแบบเป็นระบบและทันสมัยมากยิ่งขึ้น

3. องค์กรสามารถบริหารการใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและถูกต้อง โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรไปยังจุดที่มีความเสี่ยงสูง

4. ลูกค้าได้รับสินค้าและบริการที่ดีปลอดภัยและน่าเชื่อถือ
5. ช่วยลดโอกาสที่จะสูญเสียและเพิ่มโอกาสความสำเร็จของการทำงาน
6. ทำให้ทราบถึงปัญหาล่วงหน้าและสามารถที่จะหาทางป้องกันหรือเตรียมวิธีแก้ไขไว้ก่อน ได้

7. องค์กรสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างยั่งยืน และเติบโตอย่างต่อเนื่อง
 สงวน ช่างฉัตร (2547) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงว่านอกจากเกิดประโยชน์กับโครงการแล้วยังส่งผลถึงองค์กรและลูกค้าที่มาใช้หรือขอรับบริการอีกด้วยซึ่งพอสรุปได้คือ

1. สามารถสร้างเสริมความเข้าใจโครงการและจัดทำแผนที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น ในแง่การประมาณค่าใช้จ่ายและระยะเวลาดำเนินการ
2. เพิ่มพูนความเข้าใจความเสี่ยงในโครงการมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบที่จะเกิด กับโครงการหากจัดการความเสี่ยงในโครงการมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบที่จะเกิดกับโครงการหากจัดการความเสี่ยงไม่เหมาะสมหรือละเลยการบริหารความเสี่ยงนั้น
3. มีอิสระในการพิจารณาความเสี่ยงของโครงการซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจจัดการ ความเสี่ยงให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ทำให้ยอมรับความเสี่ยงได้มากขึ้นและสามารถได้ประโยชน์จากการยอมรับความเสี่ยงนั้นได้มากขึ้นด้วย

ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

1. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน การบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านจะประสบความสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้ (กลุ่มอำนวยการฝ่ายเลขานุการ สชจ.น่าน, 2553, หน้า 2)

1.1 ผู้บริหารระดับสูงต้องให้การสนับสนุน มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดนโยบายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรมายังหน่วยงานระดับล่าง เห็นชอบให้มีการนำความเสี่ยงที่จะทำให้หน่วยงานไม่บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ตลอดจนกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด

1.2 การสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกระดับในองค์กรให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกันว่าการบริหารความเสี่ยงไม่ได้เป็นเรื่องที่บ่งบอกถึงความผิดพลาดในการดำเนินงานขององค์กรแต่การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 การสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมและมีเป้าหมายในการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงร่วมกัน

1.4 นำการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติอย่างทั่วทั้งองค์กรในทุก ๆ กิจกรรมการปฏิบัติงานโดยกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1.5 การเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงเข้ากับโครงสร้างการปฏิบัติงานเดิมโดยถือการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานในทุก ๆ กิจกรรม ภายใต้ภารกิจที่ส่วนราชการรับผิดชอบ

2. ปัจจัยแห่งความล้มเหลวในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ได้กล่าวถึงปัจจัยแห่งความล้มเหลวในการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน (กลุ่มอำนาจการฝ่ายเลขานุการ สชจ. น่าน, 2553) ไว้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน โดยมีความเข้าใจว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นเรื่องที่บ่งบอกถึงความผิดพลาดการบริหารงานขององค์กร และไม่ยอมรับที่จะนำความเสี่ยงที่แท้จริงของหน่วยงานมาไว้ในแผนบริหารความเสี่ยง

2.2 ขาดการสื่อสารที่ดี ครูและบุคลากรในองค์กรมีความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยงเฉพาะผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงโดยไม่มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงให้กับเจ้าหน้าที่ทุกระดับในหน่วยงานทำให้บุคลากรขององค์กรไม่เข้าใจว่าการบริหารความเสี่ยงมีส่วนช่วยให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานจึงไม่ให้ความสำคัญและมีความคิดว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย

2.3 ผู้มีหน้าที่ประเมินความเสี่ยง ไม่ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงของหน่วยงานตามความเป็นจริงโดยมีความเห็นว่าหน่วยงานของตนไม่มีความเสี่ยง จึงประเมินความเสี่ยงโดยให้คะแนนอยู่ในระดับต่ำทำให้ความเสี่ยงของหน่วยงานไม่ต้อนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

2.4 การบริหารความเสี่ยง ไม่สามารถดำเนินการได้ทั่วทั้งองค์กร ทำให้บุคลากรในองค์กรไม่เห็นถึงประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงว่ามีส่วนให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จได้อย่างไร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธารชุตดา อมรเพชรกุล (2546) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงในส่วนการพัสดุสำนักบริหารแผนและการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการดำเนินงาน
2. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากบุคลากร
3. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการเงิน
4. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกลยุทธ์การบริหารงาน
5. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากสภาวะการแข่งขัน
6. ความเสี่ยงจากคู่ค้าและลูกค้าและผู้ให้บริการ
7. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกฎระเบียบ กฎหมาย
8. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจ การเมือง

ประกอบ กุลเกลี้ยง (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ได้ลุกลามไปสู่สถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ มีความสลับซับซ้อน และยากแก่การตรวจสอบ เช่นเดียวกับการคอร์รัปชันในสังคมอื่น ๆ พฤติกรรมคอร์รัปชันที่นิยามในงานวิจัยครั้งนี้ คือการทำให้หรือใช้เอกสารปลอม การใช้เวลาราชการไปหาประโยชน์แก่ตนเอง การออกคำสั่งสถานศึกษาที่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต การละทิ้งหรือการทอดทิ้งหน้าที่การพิจารณาความดีความชอบ ขัดต่อหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนด การลวงละเมิดสิทธิเด็กการประทุมิชอบในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ การประทุมิชอบในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียน ฯลฯ ผลการวิจัยพบว่า การคอร์รัปชันยังมีปรากฏในสังคมไทยและในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความซับซ้อนยากแก่การตรวจสอบ เนื่องจากวัฒนธรรมของคนไทย และของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดโครงสร้างสถานศึกษาไม่สอดคล้องต่อภารกิจที่เปลี่ยนไปสู่การกระจายอำนาจ รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาพบว่า มีองค์ประกอบต่าง ๆ คือ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ดัชนีชี้วัดรูปแบบ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบประกอบด้วยหลักการจัดการความเสี่ยง หลักการกระจายอำนาจแบบการมีส่วนร่วม หลักการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร และหลักการควบคุมองค์กร แต่ละหลักการประกอบด้วยแนวทางการปฏิบัติและใช้การตรวจสอบความตรงของรูปแบบโดยการจัดการสัมมนาชุดกลศาสตร์ธรรมาธิปไตย

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย โดยปัจจัยความเสี่ยงของสถานศึกษาในเมือง นอกเมืองและในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยง โดยการควบคุม และ มาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงภัยออนไลน์ความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงินควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษาควรใช้วิธีการควบคุมและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคีคือชุมชน ผู้ปกครองและผู้ประกอบการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและ มาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงภัยออนไลน์ความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารการจัดการความปลอดภัยควรใช้วิธีการควบคุมและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

สุกิจ กริเจริญ (2552) วิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการบริหาร โรงเรียนกวดวิชา พบว่า ปัจจัยบุคคลในด้าน อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโรงเรียนกวดวิชาต่างกันไม่มีผลต่อปัจจัยเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารทรัพยากร มนุษย์การบริหารการเงินการบริหารนวัตกรรมเทคโนโลยี และการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมแล้วมีระดับปฏิบัติปานกลาง โดยพบว่า ระดับปฏิบัติการบริหารการเงิน และการบริหารนวัตกรรมเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารต่างกันมีผลต่อปัจจัยเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน หรือไม่ พบว่า ปัจจัยการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเงิน การบริหารนวัตกรรมเทคโนโลยี และการบริหารงาน วิชาการ ต่างกันมีผลต่อปัจจัยเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน

1. งานวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษา ดังนี้

เวสเตอร์แมน (George Westerman, 2006, หน้า 336) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อความจำเป็นในคุณค่ากลยุทธ์ทางธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่าความเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยีมี 6 ด้านด้วยกันคือ

1. เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วยการบริหารองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน ระดับมาตรฐาน อายุและเทคโนโลยี
2. ประโยชน์การใช้และข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วยความปลอดภัยของข้อมูล ระดับของข้อกำหนด ความซับซ้อนของโครงสร้าง
3. บุคคลและทักษะ ประกอบด้วยการหมุนเวียน การวางแผนทางด้านทักษะ การอบรมการรับคนใหม่ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจ
4. ผู้จำหน่ายและหุ้นส่วนอื่น ๆ ประกอบด้วยวิธีการใช้/มาตรฐานการยอมรับความเสี่ยงของลูกค้า
5. นโยบายและกระบวนการ ประกอบด้วยการควบคุมโครงสร้าง ระดับมาตรฐาน ระดับความรับผิดชอบ
6. องค์การประกอบด้วยโครงสร้างองค์การการค้าใช้จ่าย/ต้นทุนกระบวนการกองทุน

เฟนเซล และ โอ'เบรนนัน (Fenzel and O'Brennan อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, 95) ท่านได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเสี่ยงของเด็กชาวอเมริกัน ที่อาศัยอยู่ในแอฟริกาต่อบรรยากาศแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่มีผลต่อโรงเรียนการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียนกับแรงจูงใจและการดำเนินการทางวิชาการเป็นสิ่งเปราะบางโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชาวอเมริกันที่อาศัยอยู่ในแอฟริกาที่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายชาวอเมริกันในแอฟริกาจำนวน 282 ผลการศึกษาพบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อมูลจากการวิจัยสนับสนุนโมเดลที่กำหนดและเสนอแนะถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งนักเรียนเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี น่าสนุกและเพลิดเพลินใจ และควรมีข้อตกลงทางวิชาการระหว่างนักเรียนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงด้วย ผลการวิจัยดังกล่าวมีความสำคัญต่อบทบาทของครูในการสร้างบรรยากาศเช่นเดียวกัน

สกอต และคณะ (Scott and others, 2007, หน้า 23 อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 98) ได้ศึกษางานวิจัยการจัดกลุ่มเด็กนักเรียนมัธยมปลายที่ตกอยู่ในความเสี่ยง อิทธิพลที่แสดงออกอย่างรุนแรงต่อสังคมและปัจจัยป้องกันในสถานศึกษา จากการวิจัยเป็นรายกลุ่มของนักเรียนมัธยมปลายในนักเรียนเชื้อสายลาตินอเมริกันและแอฟริกันอเมริกัน

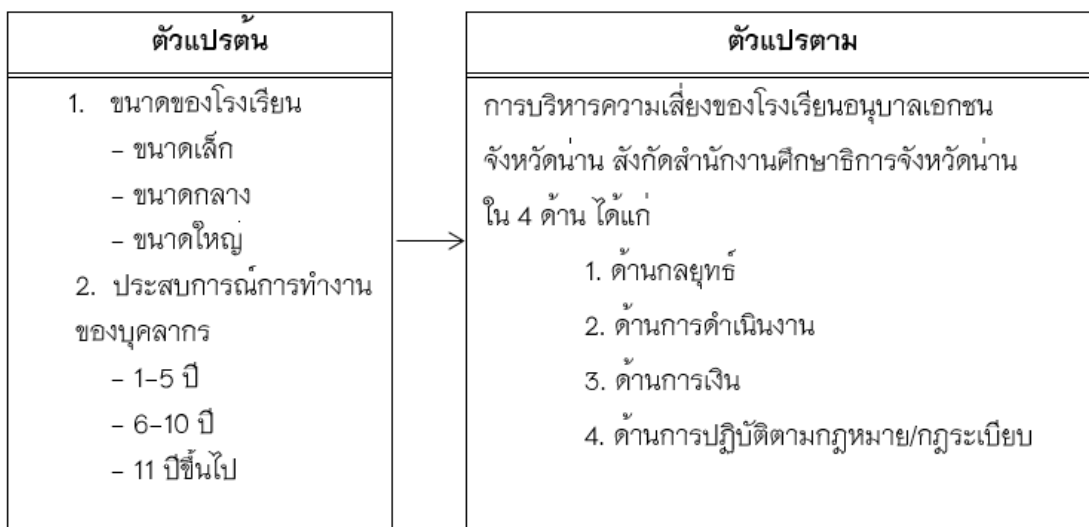
จำนวน 789 คน ซึ่งอาจเป็นเด็กที่ตกอยู่ในความเสี่ยงได้หลายรูปแบบโดยการใช้ให้เด็กรายงานตนเอง ระดับความเชื่อมั่นในสถานศึกษาของตนเองแรงจูงใจในการไปโรงเรียน ความรู้สึกว่าได้รับการเอาใจใส่จากครอบครัว ความสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ๆ การแสดงออกถึงความรุนแรง และจากการจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม พบว่าในจำนวนนี้ 5 กลุ่ม สามารถจัดเป็นกลุ่มที่ตกอยู่ในความเสี่ยงได้คือ ในส่วนที่มีความเครียดในสถานศึกษาปัญหาสุขภาพ ระดับการเรียนและระยะเวลาที่ใช้ในโรงเรียน การแสดงออกซึ่งความรุนแรงเป็นลักษณะที่แตกแยกของเด็กที่อาจจำแนกได้เป็นกลุ่มที่เปราะบางที่สุด และการฟื้นฟูสภาพเดิมจะเป็นประเภทกลับตัวกลับใจจะมีผลการเรียนที่ดีกว่าเด็กที่โตมาจากชุมชนผู้มีรายได้น้อยในเมืองจะมีการพัฒนาไปในทางบวก แม้ว่าจะต้องเผชิญกับพฤติกรรมและอุปสรรคที่ทำทลาย มีการศึกษาและวิจัยปรากฏการณ์ในลักษณะดังกล่าวกรณีที่มีการกลับตัวกลับใจแล้ว ปัจจัยป้องกันของแต่ละคนจะประกอบด้วยนิสัยชอบการแข่งขัน เช่น ความสามารถส่วนตัว ความยืดหยุ่นในการใช้ยุทธวิธีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยป้องกัน ได้แก่ ความเกื้อหนุนทางสังคมที่มีอยู่ อาทิ การที่มีผู้ใหญ่อย่างน้อยหนึ่งคนคอยควบคุมปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การมีความสัมพันธ์อันดีกับครู อย่างไรก็ตามแม้ว่าปัจจัยป้องกันเหล่านี้จะสามารถทำให้เด็กจำนวนมากสามารถรักษาสุขภาพจิตที่ดีและความประพฤติที่ดีไว้ได้ แต่จะมีเด็กอีกจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบทางลบด้วย การต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ทำทลายในชีวิตที่ต้องเกี่ยวข้องกับชุมชนผู้มีรายได้น้อยมีอัตราการเกิดความรุนแรงสูง อัตราเด็กออกจากโรงเรียนกลางคันจะมีสูงถึง 300 เปอร์เซนต์ สำหรับกลุ่มเด็กยากจนและเด็กที่ใช้ชีวิตในชุมชนเมืองที่มีรายได้น้อยที่ต้องเผชิญกับปัญหาทางนิเวศน์ที่ต้องประสบกับความกดดันทางจิตวิทยาในอัตราสูงจึงต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบปริญญาจะต้องใช้งานที่ไม่ต้องใช้ทักษะมากเพื่อหาเงินเลี้ยงชีพ เด็กจำนวนมากที่แสดงอาการทางจิตและเข้ากับคนอื่นไม่ได้ มักจะถูกบีบให้ออกจากโรงเรียนก่อนจบมัธยมปลายวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ก็เพื่อประเมินผลแรงจูงใจในสถานศึกษาและการมั่นใจในความสามารถตนเอง ความสำนึกในการโอบอุ้มของครอบครัว ความสัมพันธ์กับครู และเพื่อน และการแสดงออกซึ่งความรุนแรงซึ่งจะมีประโยชน์ในการจัดกลุ่มต่าง ๆ ของความเสี่ยงในสถานศึกษาปัจจัยปกป้องที่ใช้ในการวิจัยนี้มีการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีความตั้งใจส่วนบุคคล ทฤษฎีความสามารถส่วนบุคคล และทฤษฎีแรงจูงใจภายใน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่จัดว่าเป็นกลุ่มที่ตกอยู่ในความเสี่ยงจะต้องทำการศึกษาและจัดกลุ่มกันอย่างละเอียดโดยมุ่งศึกษาแยกเพศและเผ่าพันธุ์ เด็กนักเรียนที่ตกอยู่ในความเสี่ยงนี้สร้างปัญหาในการจัดการเรียนการสอนมากจึงต้องมีการศึกษาเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนว่าตกอยู่ความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด และสามารถแก้ไขให้กลับฟื้นคืนสภาพที่ไม่เสี่ยงได้หรือไม่ โดยพบว่าเด็กกลุ่มที่มีความเสี่ยงมากจะมีผลการ

เรียนต่ำ และขาดแรงจูงใจให้เรียนต่อจนจบ ส่วนมากจะไม่ค่อยมาโรงเรียนและออกจากโรงเรียนกลางคัน หรือไม่สามารถเรียนต่อจนจบชั้นมัธยมปลายหรือเรียนไม่จบชั้นปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยต้องออกมาหางานที่ไม่ต้องใช้ทักษะมาก แต่มาทำงานให้มีรายได้พอเลี้ยงชีพ เท่านั้น เด็กนักเรียนที่ตกอยู่ในความเสี่ยงนั้นสามารถจัดกลุ่มได้โดยศึกษาประวัติได้ดังนี้ 1) เป็นเด็กที่อยู่ในชุมชนเมืองมีรายได้น้อยสัมผัสกับความรุนแรงในชุมชนมาก 2) ระดับความสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ๆ 3) มีประสิทธิภาพตัวตนเพียงใด 4) มีแรงจูงใจภายใน 5) มีปัจจัยป้องกัน เช่น ความรู้สึกว่าได้รับความดูแลจากครอบครัว ความสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ๆ 6) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม เช่น เด็กที่มาจากชุมชนเมืองที่มีรายได้น้อย 7) ปัจจัยทางร่างกาย เช่น ปัญหาสุขภาพร่างกายและจิตใจ

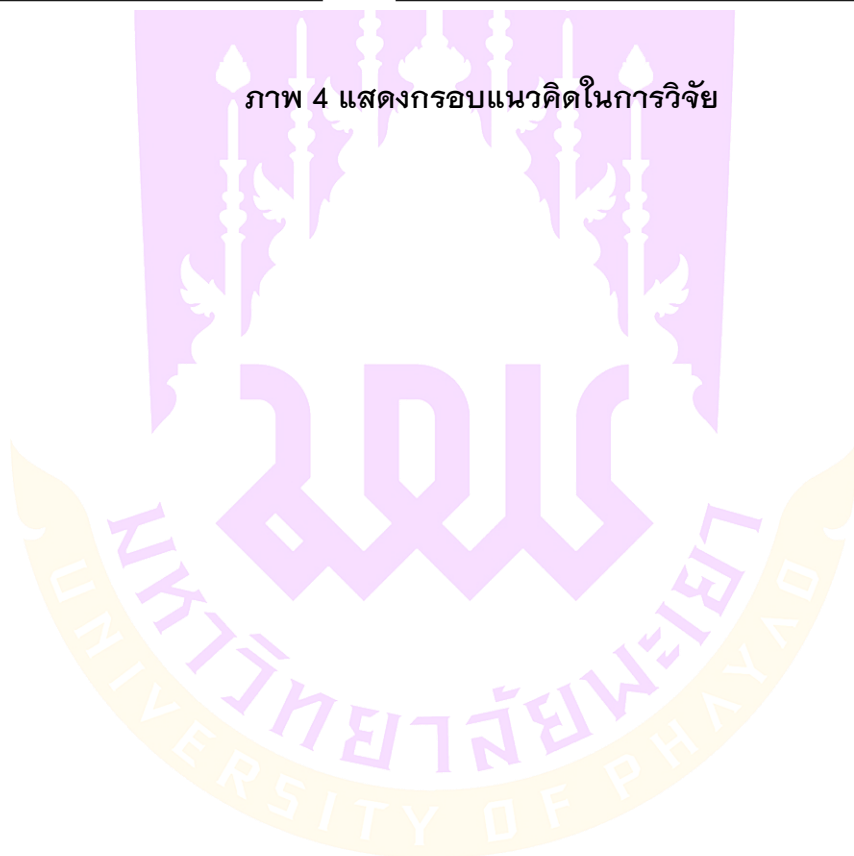
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศจะเห็นได้ว่าการจัดการความเสี่ยงในสถานศึกษาเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ หลายด้านที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการความเสี่ยงในสถานศึกษา เช่น ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินการ ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เป็นต้น การที่จะทำให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลจะต้องมีการจัดการกับความเสี่ยงเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความสูญเสียหรือไม่ประสบความสำเร็จ เช่น มีการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง มีการประเมินความเสี่ยง ระบุได้ว่าอะไรเป็นความเสี่ยง การควบคุม ป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นการย้ายถ่ายโอนความเสี่ยง เช่น การประกันภัย การทำสัญญา การจ้างผู้เชี่ยวชาญมีการตรวจตรา การรายงานผลที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 4

ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษากาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษากาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 2. เพื่อเปรียบเทียบกาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย การกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 14 คน ผู้จัดการ จำนวน 14 คน และครูจำนวน 266 คน ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 294 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สุ่มเลือกมาจากประชากรบุคลากร ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน และกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (R.V. Krejcie and D.W. Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างบุคลากร จำนวน 205 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

ตาราง 3 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

บุคลากร	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาด กลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาด กลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
ผู้อำนวยการ	6	6	2	4	4	2
ผู้จัดการ	6	6	2	4	4	2
ครู	50	97	119	30	63	92
รวม	62	109	123	38	71	96
รวมทั้งสิ้น		294			205	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม(Questionnaire)ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าและดัดแปลงจากหนังสือ เอกสาร ตารา แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ โดยแบบสอบถามชุดนี้ได้จัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และประสบการณ์การทำงานของบุคลากร ประกอบด้วย 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ ดังนี้

1. ด้านกลยุทธ์ จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านการดำเนินการ จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านการเงิน จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ จำนวน 6 ข้อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยลักษณะของแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรา

ส่วนประมาณค่า (Rating Scales) การประเมินแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบลิเคอร์ (Likert Scale) โดยกำหนดค่าแต่ละระดับดังนี้

5 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้แบบสอบถาม มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง ในสถานศึกษา ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ 2562 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.:2552)

2.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยการนำแนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดัดแปลงแบบสอบถามที่ผู้สร้างไว้ให้เหมาะสมกับการศึกษางานวิจัย ให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจทานแก้ไขเนื้อหา ภาษา ศัพท์ทางวิชาการและการครอบคลุมวัตถุประสงค์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ทั้งทางด้านความตรงเชิงเนื้อหา สำนวนของภาษา ด้วยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ทั้งทางด้านความตรงเชิงเนื้อหา สำนวนของภาษาด้วยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณา ข้อคำถามดังนี้

ให้คะแนน +1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 ผู้เชี่ยวชาญแบบสอบถามแน่ใจคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้คะแนน - 1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการ

พิจารณาถ้าข้อคำถามใดมีค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงการหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากการให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ พบว่า ได้ค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67 – 1.00

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 รวมทั้งสิ้น 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202–204 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.988

2.5 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อที่จะนำไปเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอลงหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้จัดการ และครู

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามข้อมูลกับผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้จัดการ และครูของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยการนำแบบสอบถามพร้อมกับสำเนาหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยา ติดต่อกับทางโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอรับแบบสอบถามคืนในระยะเวลาอีกหนึ่งสัปดาห์

3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 205 ฉบับ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากการเก็บข้อมูล มาตรวจนับและหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ให้คะแนนน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลแล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ศึกษาระดับการจัดการความเสี่ยง และประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ข้อมูลที่จะได้ทราบว่า การจัดการความเสี่ยงและประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับใด โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์สำหรับแปลผลได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 23-24)
  - 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก
  - 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย
  - 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ วิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาตามขนาดของโรงเรียน เล็ก กลาง ใหญ่ และประสพการณ์ในการทำงานของบุคลากรสถิติที่ใช้ทดสอบคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายความเรียง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 205 ฉบับ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่งในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	10	4.9
2. ผู้จัดการ	10	4.9
3. ครู	185	90.20
รวม	205	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 205 คน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ผู้จัดการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และครู จำนวน 185 คนคิดเป็นร้อยละ 90.20

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. ขนาดเล็ก	38	18.54
2. ขนาดกลาง	71	34.64
3. ขนาดใหญ่	96	46.82
รวม	205	100.00

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 205 คน อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 18.54 อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 34.64 และอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 46.82

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 – 5 ปี	97	47.32
2. 6 – 10 ปี	70	34.15
3. 11 ปี ขึ้นไป	38	18.53
รวม	205	100

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 205 คน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 47.32 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 34.15 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 18.53

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน
จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารความเสี่ยง
ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
น่าน 4 ด้าน

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร ความเสี่ยง
1.	ด้านกลยุทธ์	3.54	0.91	มาก
2.	ด้านการดำเนินการ	3.51	0.84	มาก
3.	ด้านการเงิน	3.64	0.77	มาก
4.	ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ	3.67	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย		3.59	0.82	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ในภาพรวมระดับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณาความเสี่ยงในแต่ละด้าน พบว่าการบริหารความเสี่ยงระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 3.67 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมาได้แก่ด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.64$) และด้านกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.51$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร
ความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดน่าน ด้านกลยุทธ์

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารความเสี่ยง
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์ของ สถานศึกษา	3.52	0.97	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารความเสี่ยง
2	สถานศึกษามีการจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ของสถานศึกษา	3.51	0.99	มาก
3	สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง	3.57	0.76	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานตามกลยุทธ์	3.62	0.85	มาก
5	สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ของสถานศึกษา	3.47	0.99	ปานกลาง
6	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ของสถานศึกษา	3.56	0.89	มาก
7	สถานศึกษามีการรายงานผลการติดตามการประเมินผล กลยุทธ์ให้ผู้อำนวยการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากร ครู วิทยากร	3.52	0.97	มาก
8	สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์	3.51	0.99	มาก
9	สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการ	3.57	0.76	มาก
รวม		3.54	0.91	มาก

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านกลยุทธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ระดับมาก 8 ข้อ โดยมีความเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.47–3.62 ข้อที่มีความเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานตามกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจแผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการ ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนข้อที่มีความเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.47$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการดำเนินการ

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารความเสี่ยง
1	สถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริมการอบรม เพื่อให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงาน พัฒนาระบบการเรียนรู้อ	3.58	0.87	มาก
2	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น	3.63	0.80	มาก
3	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการอนุมัติแผนงานด้านวิชาการ	3.50	0.85	ปานกลาง
4	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการแนะแนวและจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง	3.25	0.83	ปานกลาง
5	สถานศึกษามีการประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของชุมชน	3.49	0.79	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารความเสี่ยง
6	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของบุคลากร และครูผู้สอน	3.56	0.89	มาก
7	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัวเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน	3.58	0.87	มาก
รวม		3.51	0.84	มาก

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง 3 ข้อ ระดับมาก 4 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.25 – 3.63 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมา คือ สถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริมการอบรม เพื่อให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนา ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงาน พัฒนาระบบการเรียนรู้อ และ สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัวเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการแนะแนวและจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.25$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการเงิน

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารความเสี่ยง
1	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงด้านจัดทำบัญชีการเงินเป็นปัจจุบันและรายงานการเงินทุกเดือน	3.52	0.85	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารความเสี่ยง
2	สถานศึกษา ในการเบิกจ่ายมีหลักฐาน การเบิกจ่าย การใช้จ่ายเงินยืม การจัดซื้อ จัดจ้าง พัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีการทำทะเบียน จดทะเบียน อย่างถูกต้อง	3.58	0.87	มาก
3	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงใน การบริหารงานด้านพัสดุและสินทรัพย์ เช่น การลงทะเบียน การซ่อมแซม	3.63	0.80	มาก
4	สถานศึกษาในการอนุมัติและเบิกจ่ายเงิน ต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติ การของสถานศึกษา	3.50	0.85	ปานกลาง
5	สถานศึกษามีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงิน ตลอดเวลา	3.32	0.99	ปานกลาง
6	สถานศึกษามีการจัดทำรายละเอียด ทางการเงิน แผนงาน โครงการ สอดคล้อง กับกิจกรรมหลักของสถานศึกษา	3.36	0.82	ปานกลาง
7	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงบประมาณ ในแต่ละแผนงานโครงการต่าง ๆ อย่าง ครอบคลุม	3.52	0.85	มาก
8	สถานศึกษามีเจ้าหน้าที่ ที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการเงิน งบประมาณ รวมทั้งผู้อำนวยการ สถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ เพียงพอในการบริหารงบประมาณเพื่อป้องกัน ความเสี่ยง	3.23	0.88	ปานกลาง
รวม		3.46	0.86	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการเงินในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านการเงินอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ระดับมาก 4 ข้อ โดยมีความเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.63 – 3.23 ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการบริหารงานด้านพัสดุและสินทรัพย์ เช่น การลงทะเบียน การซ่อมแซม ($\bar{X} = 3.63$)

รองลงมา คือ สถานศึกษา ในการเบิกจ่ายมีหลักฐานการเบิกจ่าย การใช้จ่ายเงินยืมการจัดซื้อจัดจ้าง พัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีการทำทะเบียน จดทะเบียน อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีเจ้าหน้าที่ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเงิน งบประมาณ รวมทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการบริหารงบประมาณเพื่อป้องกันความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.23$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหารความเสี่ยง
1	สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจวิธีการและกฎระเบียบในการตรวจสอบภายใน	3.52	0.85	มาก
2	สถานศึกษามีการจัดทำหลักฐานเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมภายในให้เป็นปัจจุบัน	3.66	0.77	มาก
3	สถานศึกษามีกิจกรรมและการอบรมเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	3.70	0.79	มาก
4	สถานศึกษา ส่งเสริมครูและบุคลากรขอรับและขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	3.61	0.71	มาก
5	สถานศึกษามีแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัย/กฎระเบียบ/มาตรการ/ข้อกำหนด	3.70	0.75	มาก
6	สถานศึกษานิเทศ ติดตามการดำเนินงานทางวินัยอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา	3.66	0.77	มาก
รวม		3.64	0.77	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ ในภาพรวม ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 – 3.70 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ข้อ คือ สถานศึกษามีกิจกรรมและการอบรมเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ($\bar{X} = 3.70$) และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษามีแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัย/กฎระเบียบ/มาตรการ/ข้อกำหนด ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดทำหลักฐานเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการควบคุมภายในให้เป็นปัจจุบัน สถานศึกษานิเทศ ติดตามการดำเนินงานทางวินัยอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) และสถานศึกษามีแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัย/กฎระเบียบ/มาตรการ/ข้อกำหนด ($\bar{X} = 3.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจวิธีการ และกฎระเบียบในการตรวจสอบภายใน ($\bar{X} = 3.52$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและ ประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 4 ด้าน จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน

การบริหารความเสี่ยง		ss	df	MS	F	Sig.
1. ด้านกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	.23	2	.116	.60	.55
	ภายในกลุ่ม	16.99	87	.195		
	รวม	17.22	89			
2. ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	1.025	2	.526	1.63	.20
	ภายในกลุ่ม	28.048	87	.322		
	รวม	29.100	89			
3. ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	.006	2	.003	.01	.99
	ภายในกลุ่ม	20.949	87	.241		

ตาราง 12 (ต่อ)

การบริหารความเสี่ยง		ss	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/ กฎระเบียบ	ระหว่างกลุ่ม	.909	2	.455	1.54	.22
	ภายในกลุ่ม	25.616	87	.294		
	รวม	26.525	89			

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 12 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่านสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เมื่อพิจารณาโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้านไม่ Sig ทุกด้าน แสดงว่าขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันมีผลต่อการบริหารความเสี่ยงของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ (Scheffe') ของการบริหารความเสี่ยง ในด้านการเงิน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของ สถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.005*	0.000*
ขนาดกลาง	-	-	0.114
ขนาดใหญ่	-	-	-

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 13 แสดงว่า การบริหารความเสี่ยงของบุคลากร ในด้านการเงิน จำแนกขนาดของสถานศึกษา พบว่า ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อการบริหารความเสี่ยงของบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน
จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 4 ด้าน จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร

การบริหารความเสี่ยง		ss	df	MS	F	Sig.
1. ด้านกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	12.419	2	6.209	6.632	.002*
	ภายในกลุ่ม	205.976	220	.936		
	รวม	218.395	222			
2. ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	10.912	2	5.456	8.674	.000*
	ภายในกลุ่ม	138.388	220	.629		
	รวม	149.300	222			
3. ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	9.066	2	4.533	6.534	.002*
	ภายในกลุ่ม	152.629	220	.694		
	รวม	161.695	222			
4. ด้านการปฏิบัติตาม กฎหมาย/กฎระเบียบ	ระหว่างกลุ่ม	4.281	2	2.141	3.477	.033*
	ภายในกลุ่ม	135.441	220	.616		
	รวม	139.722	222			

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 14 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน
อนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการเงิน จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงานของบุคลากรโดยรวม 4 แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Sig = .002) ด้านการ
ดำเนินการ (Sig = .000) ด้านการเงิน (Sig = .002) ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Sig = .033)
แสดงว่าประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรที่แตกต่างกันมีผลต่อการบริหารความเสี่ยง
ของบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 15 แสดงการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') ของ การบริหารความเสี่ยง ในด้านการดำเนินการจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร

ประสบการณ์ในการทำงาน	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	11 ปีขึ้นไป
1 – 5 ปี	-	0.001*	0.005*
6 – 10 ปี	-	-	0.727
11 ปีขึ้นไป	-	-	-

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง15 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการบริหารความเสี่ยง ในด้านการ ดำเนินการ จำแนกตามประสบการณ์ของในการทำงานของบุคลากร เป็นรายคู่ พบว่าประสบการณ์ ในการทำงานของบุคลากรที่แตกต่างกันมีผลต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปผลตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีสาระสำคัญดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (3.67) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ รองลงมาคือ ด้านการเงิน (3.64) ด้านการกลยุทธ์ (3.55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการดำเนินการ (3.51)

1.1 การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านกลยุทธ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกคือ สถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานตามกลยุทธ์ สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจแผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการ และสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ของสถานศึกษา

1.2 การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการดำเนินงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกคือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่

สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น สถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริมการอบรมเพื่อให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนา ความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน พัฒนาระบบการเรียนรู้อุ สานศึกษา มีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัวเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน และสถานศึกษา มีการวางแผนความเสี่ยงในการนิเทศกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของครู และบุคลากร

1.3 การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการเงิน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกคือ สถานศึกษา มีการวางแผนความเสี่ยงในการบริหารงานด้านพัสดุและสินทรัพย์ เช่น การลงทะเบียน การซ่อมแซม สถานศึกษา ในการเบิกจ่ายมีหลักฐานการเบิกจ่ายเงินยืม การจัดซื้อ จัดจ้าง พัสดุครุภัณฑ์มีการทำทะเบียน จดทะเบียนอย่างถูกต้อง สถานศึกษา มีการวางแผนความเสี่ยงด้านจัดทำบัญชีการเงินเป็นปัจจุบัน และรายงานการเงินทุกเดือน

1.4 การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกคือ สถานศึกษามีกิจกรรมและการอบรมเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษา มีการจัดทำหลักฐาน เอกสารต่างๆเกี่ยวกับการควบคุมภายในให้เป็นปัจจุบัน ศึกษาวิเคราะห์ ติดตามการดำเนินงานทางวินัยอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา และสถานศึกษา ส่งเสริมครูและบุคลากรขอรับและขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน of บุคลากร พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน พบว่ามีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมทำให้การทำงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงมากขึ้น รวมทั้งบุคลากรภายในโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ ดังนั้นจึงมีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในด้านต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยรัตน์ เสนีย์ชัย (2554, หน้า 67-68) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การที่ข้าราชการครูแสดงทัศนะต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าต้องมีการลดความเสี่ยงนั้นลง สอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (2557, หน้า 5) การบริหารความเสี่ยงและการคุ้มครองกิจกรรมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหายเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ เมื่อผู้บริหารมีแนวทางในการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยลดโอกาสหรือความรุนแรงของการสูญเสียและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการจัดการความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน พบว่า มีประเด็นสำคัญ ในรายด้านที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านกลยุทธ์ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารไม่มีความแน่นอนและชัดเจนของนโยบายผู้บริหารในการดำเนินงานเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการทำงาน และความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ดังนั้นโรงเรียนควรจะมีการประชุมวางแผนการทำงานให้ชัดเจน เพื่อการทำงานจะได้ไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ คงจูน (2553) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

นราธิวาสเขต 3 ซึ่งมีบทสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษากล่าวถึง แนวคิดในเรื่องกลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่างๆ ในสถานศึกษา เห็นได้จากแนวคิด ของผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ในทุกด้านของการบริหารสถานศึกษา

การที่บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารด้านกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะว่าการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของบุคลากรเป็นหลักการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรและเป็นตัวหลักที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในด้านอื่นๆตามมา และการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์เป็นการวางหลักการในการทำงานไว้ล่วงหน้าเพื่อการดำเนินงานของสถานศึกษาจะประสบกับปัญหาน้อยกว่าสถานศึกษาที่ไม่มีการจัดทำการบริหารความเสี่ยง ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรประสบกับปัญหาน้อยที่สุดผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

1.2 การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบการดำเนินงานและการบริหารบุคลากร ที่ขาดทักษะในการปฏิบัติงาน ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา อุปกรณ์ที่ใช้ไม่มีความทันสมัยและจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน รวมถึงคุณภาพที่อยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งาน บุคลากรขาดทักษะในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดความผิดพลาดต่องานในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงใจ ช่วยตระกูล (2552) ที่ศึกษา เรื่องการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ในภาคใต้มีความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งกาญจน์ คงจูน (2553) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 3 ผู้บริหารกล่าวถึงความเสี่ยงด้านการปฏิบัติหน้าที่การดำเนินงานของข้าราชการครูในพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 3 ว่าสถานศึกษาประสบความเสี่ยงในเรื่องการขาดบุคลากร ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ และการดำเนินงานของบุคลากรครู ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจึงเห็นความสำคัญกับความเสี่ยงด้านนี้มาก

การที่บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานของบุคลากร ในระดับมากอาจเป็นเพราะบุคลากรจะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเพื่อควบคุมการดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาและให้ขั้นตอนการดำเนินงานเป็นไป

ตาม วัตถุประสงค์ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานและมีผลต่อความสำเร็จของเป้าหมายงานด้วย

1.3 การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการเงิน ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ในการดำเนินงาน ไม่มีการกำหนดวงเงิน งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การบันทึกรายรับ รายจ่ายไม่ครบถ้วน ขาดความคล่องตัวในเรื่องการเงินที่จะต้อง ดำเนินกิจกรรมประจำวัน รายจ่ายมากกว่ารายรับอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องในการใช้จ่ายที่ต้องมีการติดลบมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกิงกาญจน์ คงจูน (2553) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดในระดับมากเรื่องของการบริหาร การเงินว่า ยึดหลักโปร่งใสคุณธรรมและสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของประกอบ กุลเกลี้ยง, เจื้อจันท์ จงสถิตอยู่ และสมบัติ นพรัก (2550) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.

1.4 การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบผลการวิจัยพบว่าระดับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎระเบียบและข้อบังคับในการดำเนินงานของสถานศึกษา ทำให้บุคลากรเกิดการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือจงใจ ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของสถานศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ดังนั้นควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ แก่บุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะรัตน์ เสนีย์ชัย (2554, หน้า 67-68) ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 โดยพบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของผู้บริหาร ตามทัศนะของบุคลากรอยู่ในระดับมาก

ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน เป็นอุปสรรคต่อ การปฏิบัติงานผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงความเสี่ยงและมีวิธีการรองรับความเสี่ยงเพื่อลด ความเสียหายที่จะเกิดกับองค์การ

2. การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ตามความคิดเห็น ของบุคลากร จำแนกตาม ขนาดของ สถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการ ความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนเป็นสิ่งที่บุคลากรจะต้องให้ปฏิบัติและความสำคัญมากขึ้น อีกทั้ง บุคลากรในโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีต่าง รับรู้และได้รับการฝึกอบรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นซึ่งใน ปัจจุบันมีคู่มือการบริหารความเสี่ยงให้ได้ศึกษาจัดอบรม เกี่ยวกับความเสี่ยงให้แก่บุคลากรทุก คนเพื่อเป็นแนวทางในปฏิบัติและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน ดังนั้นครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกันย่อมมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ ความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล บินหะยืออวัง (2555) ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มี ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงพบว่าโดยรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของอุตม เศษโพธิ์ (2555) ที่ศึกษาสภาพปัญหา ความเสี่ยงและองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าสภาพ ปัญหาการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

3. การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดน่าน ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ของบุคลากรโดยรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันของบุคลากร ส่งผลต่อการเข้าใจและรับรู้ ในเรื่องการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกันเพราะการมีประสบการณ์มากย่อมให้ช่วยมองเห็น และเข้าใจปัญหาสามารถคาดเดาสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนได้ดีกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์น้อย กว่าจึงทำให้การแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานมีความ แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชิต บรรทัด (2556) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยง ของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดกระบี่ สังกัดเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 13 พบว่าโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็น แตกต่างกันในการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานและความเสี่ยงด้านการเงินส่วน

ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไปมีความคิดเห็นแตกต่างกันในการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมนา เสือเอก (2552) ที่ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากมีความคิดเห็นต่อการบริหาร ความเสี่ยงสูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ดำเนินการบริหารงานและจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ในเรื่องกำหนดนโยบายการดำเนินงานในโรงเรียน เนื่องจากมีภาวะความเสี่ยงอยู่มาก ดังนั้นโรงเรียนต้องมีความชัดเจนในการกำหนดและวางแผนนโยบายการดำเนินงานเพื่อให้การทำงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานในเรื่องโครงสร้างการดำเนินงานที่เอื้ออำนวยต่อวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เนื่องจากมีภาวะความเสี่ยงอยู่มาก ดังนั้นโรงเรียนต้องมีการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานที่มี ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเพื่อให้การทำงานมีเป้าหมาย
3. ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่านควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน เรื่องรายจ่ายในการดำเนินกิจกรรมให้มีความเหมาะสมเนื่องจากมีภาวะความเสี่ยงอยู่มาก ดังนั้น โรงเรียนต้องมีความโปร่งในการใช้จ่ายเงินทุกกิจกรรมเปิดโอกาสให้ครูได้รับรู้ถึงจำนวนเงินที่คงเหลือและที่ได้ใช้จ่ายไปในแต่ละปีการศึกษา
4. ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้าน การปฏิบัติตาม กฎหมาย/ ฎระเบียบ ข้อบังคับ ในเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของบุคลากร ในโรงเรียนเนื่องจากมีภาวะ

ความเสี่ยงอยู่มากดังนั้นโรงเรียนต้องมีการชี้แจงเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับให้มีความชัดเจน และบุคลากรมีความเข้าใจไปในแนวทางเดียวกันทั้งโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหาร
3. การศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานที่เหมาะสมกับการบริหารงานปัจจุบัน และมีการเปรียบเทียบต่อการบริหารงานดังกล่าว

บรรณานุกรม

- กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2554). **การกำจัดความเสี่ยงและตรวจอนุพันธ์เบื้องต้น** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เพียร์สันเอดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- กลุ่มอำนวยการฝ่ายเลขานุการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน. (2553). **แนวทางการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน**. น่าน: กลุ่มนิเทศน์ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2551). **การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2546). **คู่มือระบบการควบคุมภายใน**. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ธารชุดา อมรเพชรกุล (2546). **การพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงในส่วนการพัสดุ สำนักงานบริหารแผนและการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ วศ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ดร.สุนทรายุทธ. (2550). **การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: บริษัท เนติกุลการพิมพ์จำกัด.
- นฤมล สะอาดโหม. (2550). **การบริหารความเสี่ยงองค์กร**. กรุงเทพฯ: บริษัทฐานการพิมพ์จำกัด.
- ประกอบ กุลเกลี้ยง. (2550). **รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2551). **การบริหารความเสี่ยง**. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2563, จาก http://www.qa.kmutnb.ac.th/index.php?option=com_xmap&sitemap=1&Itemid=79
- สนั่น เกชาวารี. (2553). **แนวทางปฏิบัติสู่ความเป็นเลิศในการบริหารจัดการความเสี่ยง**. สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2554, จาก http://www.thailandindustry.com/home/FeatureStory_preview.php?id=11688&section=9
- สุกิจ กริเจริญ. (2552). **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนกวดวิชา** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด. (2552). **รายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ 2552 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน** กรุงเทพฯ: จามจรีโปรดักท์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.). (2552). **คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553** สำหรับส่วน

- ราชการระดับกรม.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- Cronbach, Lee. J. (1990). **Essentials of Psychological Test: 5th ed.** New York: Harper Collins.
- George Westerman. (2006). “ IT Risk Management : From IT Necessity to Strategic BusinessValue”
Center for information systems research, 10(1C), 336.
- Krejcie, Robert. V. and Daryle W. Morgan. (1970). “Determining sample size for research activities,”
Education and Psychological Measurement. 30(3), 607-610.
- Dorfman, Mark S. (1997). **Introduction to Risk Management and Insurance. (6th ed.),** USA:
Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้ผู้เชี่ยวชาญ

1. นางลักษณาภรณ์	หาริกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบัวอินเตอร์คิดส์
2. นางสมหญิง	ดวงตา	ผู้อำนวยการโรงเรียนอิมมานูเอลเชียงใหม่
3. นางกัลยา	ทองสันต์	ผู้อำนวยการโรงเรียนสุภาพวิทยา

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๑/๓๒๘/ว ๑๙๘๒๒

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เรียน นางกัลยา ทองสันต์

ด้วย นางสาวกรรณิการ์ ศิริรัตน์ นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง
"การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน" เพื่อ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ
บุรณะชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในหัวข้อ
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ่นทอง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ
โทร. ๐ ๕๔๕๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓/๕
โทรสาร ๐ ๕๔๕๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๓/๓๒๘/ว ๑๙๘๒

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน นางสาวหญิง ดวงตา

ด้วย นางสาวกรรณิการ์ ศิริรัตน์ นิลิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง
"การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน" เพื่อ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ
บุรณะชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในหัวข้อ
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตาวลย์ ชุ่นทอง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓/๔

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๗/๓๒๘/ว ๑๙๔๒

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน นางลักษณภรณ์ หาริกุล

ด้วย นางสาวกรรณิการ์ ศิริรัตน์ นิลิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง
"การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน" เพื่อ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ
บุรณะชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในหัวข้อ
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตาวัลย์ ชุ่นทอง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๗๔

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๗๓๒๘/ว ๒๓๒๘

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผลิตเข้าเก็บข้อมูล

เรียน

ด้วย นางสาววรรณิการ์ ศิริรัตน์ นิลิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง
"การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน"
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ
บุรณะชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้ผลิตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงาน
ของท่าน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาเรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ)

รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต ปฏิบัติการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๕๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๗๕

โทรสาร ๐ ๕๔๕๖ ๖๖๙๑

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การบริหารความเสี่ยงโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

*****

คำชี้แจง

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ และครูตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในเรื่องการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน 4 ด้าน คือ

1. ด้านกลยุทธ์
2. ด้านการดำเนินการ
3. ด้านการเงิน
4. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ข้อมูลที่ได้ในการวิจัยถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะนำเสนอคำตอบของท่านในภาพรวม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกรรณิการ์ ศิริรัตน์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

*****

คำชี้แจง โปรดเติมเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1.ตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการ
- ผู้จัดการ
- ครู

2.ขนาดของโรงเรียน

- ขนาดเล็ก (สถานศึกษามีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 499 คน)
- ขนาดกลาง (สถานศึกษามีจำนวนนักเรียน 500–999 คน)
- ขนาดใหญ่ (สถานศึกษามีจำนวนนักเรียน 1,000–1,499 คน)

3.ประสบการณ์ในการทำงาน

- ประสบการณ์ในการทำงาน 1 – 5 ปี
- ประสบการณ์ในการทำงาน 6 – 10 ปี
- ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน
จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

*****

คำชี้แจง โปรดพิจารณา ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการบริหารความเสี่ยง ตามความคิดเห็นของท่านตามสภาพจริง โดยกำหนดระดับการบริหารความเสี่ยง 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาตามมาตรฐาน 4 ด้าน คือ

1. ด้านกลยุทธ์
2. ด้านการดำเนินการ
3. ด้านการเงิน
4. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ

ข้อที่	รายการ	ระดับการบริหาร				
		ความเสี่ยง				
		5	4	3	2	1
ด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องนโยบาย แผน พันธกิจกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา การจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา						
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์/ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา					
2	สถานศึกษามีการจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการ กิจกรรมให้เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ของสถานศึกษา					
3	สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง					
4	สถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานตามกลยุทธ์					
5	สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการ กิจกรรมให้เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ของสถานศึกษา					
6	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผล กลยุทธ์ของสถานศึกษา					
7	สถานศึกษามีการรายงานผลการติดตามการประเมินผลกลยุทธ์ ให้ผู้อำนวยการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากร ครู วิทยากร					
8	สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์					
9	สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการ					

ข้อที่	รายการ	ระดับการบริหาร ความเสี่ยง				
		5	4	3	2	1
	<p>ด้านการดำเนินงาน หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องการดำเนินงานด้านการแนะแนว ความยุ่งยากในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ การพัฒนาโรงเรียนและพฤติกรรมนักเรียน งานธุรการ การกำกับติดตาม การพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน</p>					
1	สถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริมการอบรม เพื่อให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนา ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงาน พัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน					
2	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นและการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน					
3	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการอนุมัติแผนงานด้านวิชาการ					
4	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการแนะแนวและจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง					
5	สถานศึกษามีการประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของชุมชน					
6	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานของบุคลากร และครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง					
7	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัวเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน					

ข้อที่	รายการ	ระดับการบริหาร				
		ความเสี่ยง				
		5	4	3	2	1
	ด้านการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องการจัดสรรงบประมาณการบริหารพัสดุ และสินทรัพย์ค่าใช้จ่ายรายหัว การจัดทำบัญชีการเงิน ใบเสร็จรับเงิน การใช้จ่ายเงิน เงินยืม การจัดทำทะเบียน การจัดทำรายงานการขอซื้อ ขอจ้าง การเขียนเช็คสั่งจ่าย					
1	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงด้านจัดทำบัญชีการเงินเป็นปัจจุบันและรายงานการเงินทุกเดือนและเมื่อสิ้นปีงบประมาณ					
2	สถานศึกษาในการเบิกจ่ายมีหลักฐานการเบิกจ่าย การใช้จ่ายเงินยืม การจัดซื้อ จัดจ้าง พัสดุ ครุภัณฑ์มีการทำทะเบียนจดทะเบียน อย่างถูกต้อง					
3	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในการบริหารงานด้านพัสดุและสินทรัพย์ เช่น การลงทะเบียน การซ่อมแซม การจำหน่าย					
4	สถานศึกษาในการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา					
5	สถานศึกษามีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินตลอดเวลา					
6	สถานศึกษามีการจัดทำรายละเอียดทางการเงิน แผนงานโครงการ สอดคล้องกับกิจกรรมหลักของสถานศึกษา					
7	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงบประมาณในแต่ละแผนงานโครงการต่าง ๆ อย่างครอบคลุม					
8	สถานศึกษามีเจ้าหน้าที่ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเงินงบประมาณ รวมทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการบริหารงบประมาณเพื่อป้องกันความเสี่ยง					

ข้อที่	รายการ	ระดับการบริหาร				
		ความเสี่ยง				
		5	4	3	2	1
ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องวินัยการตรวจสอบภายใน/ควบคุมภายในการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ/มาตรการ/ ข้อกำหนดจากต้นสังกัด						
1	สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ วิธีการและกฎระเบียบในการตรวจสอบภายใน					
2	สถานศึกษามีการจัดทำหลักฐาน เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมภายในให้เป็นปัจจุบัน					
3	สถานศึกษามีกิจกรรมและการอบรมเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง					
4	สถานศึกษา ส่งเสริมครูและบุคลากรขอรับและขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ					
5	สถานศึกษามีแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัย/กฎระเบียบ/มาตรการ/ข้อกำหนด					
6	สถานศึกษานิเทศ ติดตามการดำเนินงานทางวินัยอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา					

ภาคผนวก ง ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน
อนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คน)			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3			
ด้านกลยุทธ์							
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์/ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีการจัดทำรายละเอียด แผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้เชื่อมโยง กับกลยุทธ์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการติดตามผลการ ดำเนินงานตามนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธ กิจ แผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนด ระยะเวลาการดำเนินงานตามกลยุทธ์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้เชื่อมโยงกับกล ยุทธ์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามและประเมินผล กลยุทธ์ของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	สถานศึกษามีการรายงานผลการติดตาม การประเมินผลกลยุทธ์ ให้ผู้อำนวยการ ศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากร ครู วิทยากร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

	ความสามารถในการบริหารงานให้เป็นที่ ตามนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกล ยุทธ์						
9	สถานศึกษามีการวางแผนงานด้าน วิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศ และติดตาม เกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงาน							
1	สถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริมการ อบรม เพื่อให้ครูและบุคลากรมีการ พัฒนา ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงาน พัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำมา พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการ เรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นและการวิจัยในชั้น เรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงใน การอนุมัติแผนงานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	สถานศึกษาในการอนุมัติและเบิกจ่ายเงิน ต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติ การของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการข้อมูล เพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงิน ตลอดเวลา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	สถานศึกษามีการจัดทำรายละเอียด ทางการเงิน แผนงาน โครงการ สอดคล้องกับกิจกรรมหลักของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงบประมาณ ในแต่ละแผนงานโครงการต่าง ๆ อย่างครอบคลุม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	สถานศึกษามีเจ้าหน้าที่ ที่มีความ เชี่ยวชาญด้านการเงิน งบประมาณ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

	รวมทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการบริหารงบประมาณเพื่อป้องกันความเสี่ยง						
ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ							
1	สถานศึกษาสัมภาษณ์ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจวิธีการและกฎระเบียบในการตรวจสอบภายใน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีการจัดทำหลักฐาน เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมภายในให้เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีกิจกรรมและการอบรมเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	สถานศึกษา ส่งเสริมครูและบุคลากรขอรับและขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	สถานศึกษามีแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัย/กฎระเบียบ/มาตรการ/ข้อกำหนด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	สถานศึกษานิเทศ ติดตามการดำเนินงานทางวินัยอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ค่าความเชื่อมั่น)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.990	.990	33

Item-Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา	176.52	122.330	.246	.883
สถานศึกษามีการจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการ กิจกรรมให้เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ของสถานศึกษา	176.28	124.107	.266	.879
สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย	177.34	124.377	.272	.879

วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์ อย่างต่อเนื่อง				
สถานศึกษามีการจัดทำปฏิทิน เพื่อกำหนดระยะเวลาการ ดำเนินงานตามกลยุทธ์	175.83	126.005	.232	.879
สถานศึกษาจัดทำรายละเอียด แผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้ เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ของ สถานศึกษา	176.79	122.741	.349	.876
สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลกลยุทธ์ของ สถานศึกษา	176.10	119.096	.438	.874
สถานศึกษามีการรายงานผลการ ติดตามการประเมินผลกลยุทธ์ ให้ผู้อำนวยการศึกษาคณะกรรมการ สถานศึกษาบุคลากร ครู วิทยากร	176.48	122.687	.279	.880
สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน ให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์/ พันธกิจ แผนกลยุทธ์	176.14	128.195	.074	.888
สถานศึกษามีการวางแผนงาน ด้านวิชาการ โดยการรวบรวม ข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศ และ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการและ ธุรการ	175.28	128.635	.506	.874
สถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริมการอบรม เพื่อให้ครูและ บุคลากรมีการพัฒนา ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงาน พัฒนา กระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำมา พัฒนากิจกรรมการเรียนการ สอน	175.31	128.722	.433	.875
สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำ	175.28	128.635	.506	.874

แผนการเรียนรู้อุดหนุนกับ หลักสูตรสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่นและการวิจัยใน ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการ เรียนการสอน				
สถานศึกษามีการวางแผนความ เสี่ยงในการแนะแนวและจัดระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ทั่วถึง	175.41	126.108	.613	.872
สถานศึกษามีการประชุมเพื่อ กำหนดมาตรฐานการศึกษา เพิ่มเติมของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และความ ต้องการของชุมชน	175.38	127.101	.540	.873
สถานศึกษามีการวางแผนความ เสี่ยงในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานของบุคลากร และครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง	175.38	127.101	.540	.873
สถานศึกษามีการจัดสรร งบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัว เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน	175.38	127.101	.540	.873
สถานศึกษามีการวางแผนความ เสี่ยงด้านจัดทำบัญชีการเงินเป็น ปัจจุบันและรายงานการเงินทุก เดือนและเมื่อสิ้นปีงบประมาณ	175.38	128.672	.369	.875
สถานศึกษาในการเบิกจ่ายมี หลักฐานการเบิกจ่าย การใช้ จ่ายเงินยืม การจัดซื้อ จัดจ้าง พัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีการทำทะเบียน จดทะเบียน อย่างถูกต้อง	175.259	125.259	.646	.871
สถานศึกษามีการวางแผนความ เสี่ยงในการบริหารงานด้านพัสดุ และสินทรัพย์ เช่น การ	175.45	127.328	.463	.874

ลงทะเบียน การซ่อมแซม การ จำหน่าย				
สถานศึกษาในการอนุมัติและเบิก จ่ายเงินต่างๆที่มีความสอดคล้อง กับแผนปฏิบัติการของ สถานศึกษา	175.31	129.079	.387	.875
สถานศึกษามีการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลเพื่อประสิทธิภาพการ บริหารงานการเงินตลอดเวลา	175.48	128.259	.357	.875
สถานศึกษามีการจัดทำ รายละเอียดทางการเงิน แผนงาน โครงการ สอดคล้องกับกิจกรรม หลักของสถานศึกษา	175.28	128.635	.506	.874
สถานศึกษามีการจัดทำแผน งบประมาณในแต่ละแผนงาน โครงการต่างๆ อย่างครอบคลุม	175.45	126.756	.520	.873
สถานศึกษามีเจ้าหน้าที่ ที่มี ความเชี่ยวชาญด้านการเงิน งบประมาณ รวมทั้งผู้อำนวยการ สถานศึกษาที่มีความรู้และ ประสบการณ์เพียงพอในการ บริหารงบประมาณเพื่อป้องกัน ความเสี่ยง	175.41	126.680	.553	.873
สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและ บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ วิธีการและกฎระเบียบในการ ตรวจสอบภายใน	175.38	127.887	.454	.874
สถานศึกษามีการจัดทำหลักฐาน เอกสารต่างๆเกี่ยวกับการ ควบคุมภายในให้เป็นปัจจุบัน	175.76	124.333	.540	.872
สถานศึกษามีกิจกรรมและการ อบรมเพื่อส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและ	175.59	124.996	.551	.872

ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง				
สถานศึกษา ส่งเสริมครูและบุคลากรขอรับและขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	175.45	127.328	.463	.874
สถานศึกษามีแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัย/ถูกระเบียบ/มาตรการ/ข้อกำหนด	175.31	129.079	.387	.875
สถานศึกษานิเทศ ติดตามการดำเนินงานทางวินัยอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา	175.38	126.601	.595	.873

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	กรรณิการ์ ศิริรัตน์
วัน เดือน ปี เกิด	25 กรกฎาคม 2535
สถานที่เกิด	น่าน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2558 ค.บ., (ชีววิทยา), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัด เชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	71 หมู่ 1 ตำบลไชยวัฒนา อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120
ผลงานตีพิมพ์	กรรณิการ์ ศิริรัตน์ และสันติ บุรณะชาติ (ผู้บรรยาย). (25 เมษายน 2563). การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ในการประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยพะเยา ครั้งที่ 6 (หน้า 93-103). พะเยา: มหาวิทยาลัย พะเยา.

